

Hergün

Yeni vaziyet
Ve hükümet

Yazan: Muhittin Birgen

Başvekil Dr. Saydam, evvelki gün Millet Meclisi kürsüsünde gerek dünya ve gerek Türkiye işlerine dair hayli mufassal izahat verdi. Bu izahat arasında, bugün memleket efkârı n-muniyesini çok esaslı surette işgal eden meseleler vardır. Muhterem Dr. Saydam, bu meseleleri, kendisine mahsus samimiyet ve açıklıkla izah etti. Hiç şüphe etmiyoruz ki onun sözleri, memleket efkârına huzur ve sükûnet vermek bakımından çok kuvvetli bir tesir yapacaktır.

Evvellâ, dünya vaziyetine ve bu arada Türkiye'nin alâkaları bahsine bir göz atalım:

Avrupada bir harb çıkması bulunuyor. Bu harb, henüz ilk safhasındadır. Bunun daha türlü türlü safhalardan geçmesi ve harb içinde, hattâ birdenbire sulhe kadar gitmesi dahi mümkün, türlü türlü sürprizlerle karşılaşması mümkündür. Harbeden devletler arasındaki davalar büyüktür. Bu davaların bizi doğrudan doğruya alâkalandıran kısmı da mahduttur. Bugünkü enternasyonal vaziyette Türkiye'yi tehdit eden yakın bir tehlike yoktur. Şu halde, cereyan eden ahvale sükûnetle ve hattâ emniyetle bakabilmek için vaktimiz vardır.

Almanlarla aramızda doğrudan doğruya hiçbir ihtilâf mevcut olmadığı gibi Rusya ile eski dostluk sağlam. İngiltere ve Fransa ile yapmakta olduğumuz dostça konuşmalar seyrini takib ediyor. Bu ahval Türkiye'ye huzur ve emniyet vermek için, hiç olmazsa şimdilik, kâfidir. Biz dünya davalarına karışmaya taraftar olmadığımız için bugünkü vaziyeti böylece kabul eder ve harb âfetinden dolayı müteessir olmamıza rağmen, bu işlere karışmaya küzum görmeyiz. Ancak, bu hâdiselerin inkişafını gayet dikkatle takip etmek ve ona göre, icabında, lâzım gelen kararları itihaz etmek vazifesini de ihmal edecek değiliz. Daima dikkatli, daima uyanık ve her ihtimale karşı hazır duruyoruz. Bu uyanık intizar, bu her şeye hazır olan sakin duruş, Türkiye'nin şu dakikadaki siyasetinden ibarettir. Memleketin bu siyasette, hükümetle tamamen müttefik ve müteahid olduğunda şüphe yoktur. Dr. Saydam hükümetinin bu dikkatli, vakur ve sakin duruşu Türkiye için bugünkü şartlar içinde takibi en doğru olan siyasettir. Başvekilimizin kâmil zekâsını temsil eden bu siyasette bütün millet, kendisiyle beraberdir.

★

Hükümet reisimiz, Büyük Millet Meclisinin tatil içinde bulunduğu müddet zarfında devletçe yapılmış olan şeyler hakkında da bir hayli izahat verdiği gibi, bundan böyle yapılacak şeylere dair de mühim sözler söyledi. Geçen iki ay esasında memlekette bir takım yeni şeyler olmuştur. Meselâ, Karabük fabrikası istihale başlamış, şarka doğru uzanan demiryollarımızın bir kolu da Erzuruma varmıştır. Bunlar, bilhassa içinde bulunduğumuz dünya şartlarına göre, memleket için kazanılmış yeni ve büyük kuvvetlerdir.

Fakat, hükümetin beyanâtı arasında en ziyade mühim olanları, geçen tatil haftaları içinde yapılmış olan şeylere ait bulunanları değildir. Bilâkis, harbin patlaması üzerine hâsıl olan yeni vaziyetle, re göre devletçe alınması düşünlünen bir takım tedbirlere ait hükümet tasavvurları bunlardan çok mühimdir. Muhterem Başvekilin beyanâtından anladığımızı göre, Türkiye'ye, bugünkü muharebe ile buzulmuş iktisad şartları içinde verilecek iktisadî faaliyet veçhesini şu esaslarda toplayabiliriz:

1 — Her şeyden evvel, Türkiye'de dahilî hayatın tanzimi. Bir taraftan dahilî ihtiyaçlarımızın tatmini ve bir taraftan da bunları ıslahı gayesiyle faaliyet sarfı... Bu esasa göre, hükümet, harb genişlediği ve uzadığı takdirde, memleketin varlık içinde yokluk görmemesi, geçen harbin fenalıklarının bir daha tanınmaması için şimdiden tedbirler alacaktır.

2 — Hükümet, Türkiye'nin sulh iktisadiyatından harb iktisadiyatına evvellâ, kâbil olduğu kadar az sarfını ile geçmesi ve sonra da, fazla çalışıp fazla istihale etmesi için birçok tedbirler almaya hazırlanıyor. Eğer harb uzar ve Türkiye hududlarını alâkadar etmezse Türkiye'nin çok çalışıp çok kazanması çok arzu edilir bir şeydir. Hükümet, bu hedefe doğru yürütmek üzere memleketin muhtelif kuvvetlerini tevhid ve tensik için bir takım projeler hazırlamıştır. Demek ki, hükümet uyumuyor, her vaziyete göre, yeni bir veçhe ve istikamet almak için her şeyi yapıyor.

★

Hükümetin beyanâtından sonra Türkiye'nin vaziyetini şöyle hülâsa edebiliriz: Avrupada âkubeti henüz meçhul bir harb var. Bu harbin her nevi inkişaf ihtimallerine karşı hükümet uyanık ve dikkatli, Türk ordusu da Türk vatanının menfaatlerinin müdafaası için nöbetçi mevzilerini kuvvetlendirmiş bulunuyor. Türk milleti, hükümetin etrafında toplanmış ve müteahiddir. Hükümet, Türk vatanının sulhünü ancak Türk devletinin müdafaası için ihlâl edebileceği.

Resimli Makale:

Kararsızlıktan korkunuz

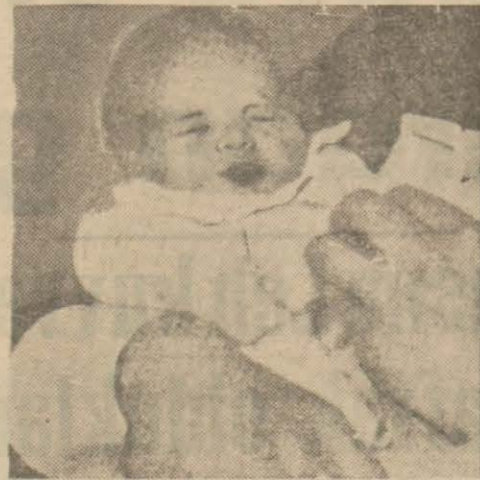

1914 muharebesi esasında büyük karargâhlardan biri bir gün buhran geçiriyordu. Çok mühim bir karar vermek vaziyetinde idi. Bu karar tehlikeli de olabildi, fakat nihayet verildi. Başkumandanın bu kararı tatbik edecek olan ordu kumandanına plâni anlattıktan sonra söylediği tek cümle şudur:

— Artık müsterih olabilirsiniz.

İnsanın mühim meseleler ve tehlikeli teşebbüsler önünde en çok üzüldüğü saatler ilk adımı atmadan evvel geçen saatlerdir. O saatler içinde kafanız yorulur, maneviyatınız sarsılır, sinirleriniz gerilmiştir, bir hata da yapabilirsiniz. Fakat bir defa kararı verdiniz mi sükûn avdet eder, vaziyeti daha soğukkanlılıkla görmeğe başlarsınız. Kararsızlıktan daima korkunuz.

SÖZ ARASINDA

1939 harbinin
İlk yavrusu

3 Eylülde İngilterenin Almanya'ya harb ilân edişinden tam üç saat sonra, Londrada resmini gördüğümüz çocuk doğmuş ve doğum kütüğüne «Harbin ilk çocuğu» kaydı düşürülmüştür.

Soğuk kanlı İngilizlerin
sığınağı

İngilizin biri, belediye'nin emrettiği gibi bahçesinde bir sığınak vücade getirmiş ve üstünü de parlak bir boya ile boyamaya başlamış. Bunu gören ahbabları: — Ne yapıyorsun yahu!.. Almanlar görür!.. diye onu ikaz etmek istemişsin. Bunun üzerine İngiliz sinsi sinsi gülerken cevap vermiş:

— Buna tsettür derler. Almanları aldatmak için böyle boyuyorum. Alman tayyarecileri, burasını görünce, bizi içinde sanacak ve bombaları atacaklar. Halbuki bizler o sırada evimizde rahat rahat yan gelip oturacağız!

Lloyd Corcoran oğlu

Bütün dünyaca bilindiği gibi Almanya'da Kayzerizmin yıkılmasında en büyük rolü oynayan Lloyd Corcoran, bugün de İngiliz hükümetinin Hitlerizm aleyhine açtığı harbe, müzahir bir tavır alarak, oğlunun Çemberlayın kabinesinde vazife almasını tamamlamış tasvir etmiştir. Lloyd Corcoran oğlu 45 yaşındadır ve ticaret nezaretinin parlamento mümessilliğini ifa edecektir.

ne göre, memleket için, dünya harbederken dahi, uyanık ve dikkatli bir sulh devri yaşamak mümkündür. Fakat, sade yaşamak değil, aynı zamanda yaratmak, bol ve muhtelif çeşitte mahsul yetiştirmek te icab eder. İşte hükümet, bu işle de mesguldür.

Huzur ve emniyetle onun etrafında bulunuyoruz.

Muhittin Birgen

Hergün bir fikra

Solucana benzerler

Muhtekirlerden bahsediliyordu.

Biri:

— Ben olsam, dedim, yakaladığım muhtekiri ortadan iki parça yaparım.

Bir başkası:

— Sakın böyle bir şey yapmayın! Diye bağırır. Başlarını ondan tarafta çevirdiler:

— Neye?

— Solucana benzerler de.. bir tanesi ikiye ayrılınca beiki bir müddet te iki muhtekir olarak karşımıza dilerler.

Fransız orasına
Girmeğe hazır
Bir sinema san'atkârı

Sinema perde,

sinde en mükemmel Alman zabiti tipini canlandıran, kalın enseli, Avusturyalı von Stroheim Fransız harbiye nezareti ne bir mektub göndererek, Fransız ordusunda hizmet etmeğe hazır olduğunu bildirmiştir.

Von Stroheim, vaktile Avusturya ordusunda zabıtlık etmiştir.

TAKVİM

EYLÜL		ARABİ SENE	
Rumi sene	1355	Arabi sene	1358
Agustos	31	Hizir	181
Resmi sene 1939			
ÇARŞAMBA			
GÜNEŞ		İMSAK	
S. D.	Receb	S. D.	
5 8	29	8 57	
11 11		9 82	
Öğle İkinci Akşam Yatsı			
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
Z. 12 10	15 48	18 2	19 53
E. 5 45	9 18	12	1 83

Londrada bir dükkân
Sahibinin ilânı

Londranın cenubunda bir dükkân sahibi askere alınmış, açık göz İngiliz dükkânının neden kapandığını, şu ilânla bildirmiş:

— Askere çağırıldım. Hitleri mağlûb eder etmez döneceğim!

Bir denizcinin harikulâde
seyahati

Bundan tam altı sene evvel, Baltık denizinde bulunan Lehistana aid Gdynia limanından Ladislas Wagner adında genç bir Leh denizci boy scoutu denize açılmıştır.

Zjawa ismini koyduğu küçük gemisi ile bir devrilem seyahati yapmak üzere yola çıkmıştır.

Gdyniadan hareket eden Ladislas sırasıyla İsveç, Danimarka, Felemenk, Fransa, İspanya, Portekiz, Fransız Fasi, Dakara uğramıştır.

Dakardan doğrudan doğruya Atlantik Okyanusunu geçerek Brezilyaya, Fransız Ginesine, oradan da Curaçao, Venezuela, Kolombiya, Panamaya varmıştır. Panamadan hareket ile Hattüstüvayı geçmiştir.

Samoa, Fiji, Tahiti, Cook adalarını do. laştıktan sonra Avustralyada Sydney limanına uğramış, oradan da Timor adası vasıtasıyla Javaya gitmiştir.

Javadan sonra avdete başlamış, Adene gelmiş, buradan Süveyşe ve Süveyşten de Malta adasına uzanarak Ce. zayir limanına girmiştir.

Ladislas Avusturalyada Sydneye kadar olan seyahatini yalnız yapmıştır. Fakat Sydneyde D. Walsh ve Plowight adlarında iki İngiliz boy scoutu ile tanışmış ve onlarla birlikte İngiltereye varmıştır.

Şimdi Gdynia limanına girmiş bulunmaktadır.

Seyahati esasında küçük gemisini iki defa yeniden inşa eylemek mecburiyetinde kalmıştır.

Sözün kısası

Donanma

E. Talu

Dün gece, azmedip, birazıcık dö-mağımı günün üzüntülerinden azad edeyim dedim. Son zamanlarda çetin bir imtihana maruz kalan sinirlerimin buna ihtiyacı var. Arada sırada kendimden geçip te onları dinlendir, mezsem muhterem Mazhar Uzman üstadımızın hastaları meyanına katılmaktan bîhakkın endişe ediyorum. Her ağızdan bir ses, her akıldan bir mütalea.. çoğu dipsiz kile boş ambar amma, ne de olsa şuur üzerinde iz bırakıyor.

Kabuğuna çekilen kaplumbağaya, toparlak bir yığın diken oluveren topı-ye, vakit oluyor ki imreniyorum. Ortalıkta, beni ürküten bir vaziyet mi var? Ne gezer! Benim müvazene mekasteden, kendi hemcinslerimin yaptığı dedi-kodular, onların ileri-geri lâflarıdır.

İşte ben dün gece, erkenden evime çekilmekle ve çalışma odamda kendimle başbaşa kalmakla kafam üzüntülü düşüncelerden nevama dezentoksike etmek, yaniya, onu zehir tesirlerinden kurtarmak sevdamı düşümdü.

Ne mümkün? Akıl, fikir, münasebet-siz şeylere takılmış bir kere. Kurtarabilirsen kurtar.

Allahtan, o sırada elimde bir gazete geçti. Lâkin gazetenin tamamı değil de, garaib sütununu ihtiva eden tek sayfası. Şöyle bir göz attım. Bakışlarım şu satırlara ilişti: «Amerikanın Ohio bölgesinde karanhk basınca hayvanların kuyruğuna birer fener takılmış!»

Aklhma, önce, şairin şu meşhur beyti geldi:

«Gitti Meenün, hânei dehri bana ismarladı,
«Bir harâb evdir, kalır divaneden divaneyel!»

Sonra da beктаşının fıkrasını hatırladım:

Haniya: Camide, hocanın biri vâzedi, yormuş. Dünyada içilen her kadeh rakının ahrette birer kandil olup içenin burnuna asılacağını söylemiş te, beктаşi, o, turduğu yerden haykırmış:

— Desene, hazret, öbür dünyada şeh-râyin yapacağız?

Amerikanın o adı geçen Ohio bölgesinde bu usulü bütün hayvanlara teşmil ediyorlar mı, bilmem. Yalnız bizim evlerimizeki sivri, kara sineklerle, hamam böceklerinin ve farelerin bolluğunu göz önüne getirdim de, ben de beктаşi gibi:

— Şu usulü biz de tatbik edecek olsak, sen seyret her geceki donanmayı!

Demekten nefsimi menedemedim.

E. Ekrem Talu

Vindsor Dükü Londrada

Londra, 12 (Hususî) — Dük ve düşes dö Vindsor, bugün Fransadan Londraya gelmişlerdir.

Okuyucularımıza

Vaziyet icabı olarak şiddetli bir tabii malzemesi sıkıntısı hâsıl olmuştur. Sipariş ettiğimiz birçok kâğıdın celti imkânı olmadığı gibi yola çıkması kâğıdlarımızı hâmil vapurlar da ya geri dönmüş, yahud muhtelif limanlara iltica etmişlerdir. Elde mevcut mahdud miktardaki stokumuzu azamî tasarrufla sarf ve istihlak etmek mecburiyetinde bulunuyoruz. Çünkü, bundan böyle tedarik edip edemeyeceğimizi bilmiyoruz. Buna ilâveten fiatın da üç misle çıktığını görüyoruz. Şimdiye kadar okuyucuları için gerek muhteviyat, gerek hacim itibarile en geniş manada fedakâr davranmaya çalışmış olan gazetemizin bu durum karşısında arkadaşları gibi sayfalarını azaltması bir zaruret haline gelmiştir Bundan dolayıdır ki «Son Posta» bugünden itibaren ve şimdilik haftada beş gün sekiz, iki gün on iki sayfa olarak intikal edecek ve böylece, okuyucularını günlük haberlerden mahrum bırakmamaya çalışacaktır.

Varlığını ve bugünkü muvaffakiyetlerini okuyucularının teveccüh ve alâkasına borçlu olan «Son Posta», münhasıran vaziyetin bir icabı olan bu karardan dolayı mazur görüleceğini umar ve tabii şartlar avdet eder etmez eski hacim ve şekline dönmemesinin de gene tabii bulunacağını arzeder.

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Bir dostumuz sordu:

— Leh cephesinde vaziyet nasıl?

Tereddüd etmeden söyledik:

— Eğer Leh, Fransız, İngiliz radyolarını dinlemiş iseniz Lehliler hesabına memnun olabilirsiniz. Ordularının mühim kısmı henüz harbe dahi girmemiştir, girişmiş olanları muntazaman geri çekilmektedir. Varşovaya kadar sokulmuş olan bir Alman akıncı kolu da geri püskürtülmüştür.

Fakat şayed Alman radyolarını dinlemiş iseniz vaziyet bunun tamamen aksidir: Leh orduları Alman kuvvetleri tarafından ihata edilmiştir. Bugün yarın mühim bir kısım esir alınacaktır.

Dostumuz sordu:

— Sızce hangisi doğrudur?

— Leh ve Alman erkânharbiyelerinin kendi raporlarında yazılı olan! Ne yazık ki onu da biz bilmiyoruz.»

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

TEL GRAF HABERLERİ

Leh ordusu bir şehri Almanlardan geri aldı

Garb cephesinde

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Dün akşamki tebliğde tasvir edilen cephede ileri hareketi devam etmektedir. Düşmanın bilhassa topçu kuvvetleri şiddetle mukabelede bulunmaktadır.

Paris, 12 (A.A.) — Havas tebliğ ediyor: Dün gece Fransız kıtaatı Alman topraklarında işgal ettikleri topraklara yerleşmekle iktifa etmişlerdir.

Elde edilen neticelerin ehemmiyetine rağmen mevzuubahs olan hareket fer'dir. Bunun en bariz vasfı şarkta geniş bir cephe üzerinde gayet sarıh bir terakki kaydedilmemiş olmasıdır. Maaznafihi bu hareketta mezkûr muntakada tahassüd etmiş bulunan kıtaatın heyeti umumiyesi iştirak etmemiştir. Harekâtı piyade öncülerinin takviye ettiği keşif müfrezeleri yapmaktadır.

Mevzuubahs olan hareket mühim bir endüstri merkezi olan Sarrebruck'un hafifçe şarkında cereyan etmektedir ki, bu suretle bu muntaka sağından hafifçe çevrilmiş oluyor.

Diğer taraftan Siere muntakasındaki Moselle boyunca cephenin garb muntahasında Almanların gösterdikleri taarruz hareketi temadi etmemiştir. Bu hareket ufak bir çarpışmadan ibaret kalmıştır. Fransız öncülerinin Sarre ile küçük Vosgesler arasında cephenin merkezinde yaptıkları hareket ile mukayese edilemez.

Alman tebliği

Berlin, 12 (A.A.) — Ordu başkumandanlığı tebliğ ediyor:

Garb cephesinde, Sargemuend ile Hernbach arasında devriye kolları müsademeleri olmuştur.

Alman topraklarına karşı hiçbir hava taarruzu vukubulmamıştır.

Denizlerde

Londra, 12 (A.A.) — İstihbarat nezareti bildiriyor:

9465 tonluk İnverliffey vapuru batmıştır. Mürettebatı Amerika bandıralı Stewart vapuru tarafından kurtarılmıştır.

Dört İngiliz ticaret vapuru, denizaltıların hücumuna uğradıklarını, fakat kurtulmuş muvaffak olduklarını hikâye etmektedirler.

Fransaya sevkedilen İngiliz kıtaatı

Londra, 12 (A.A.) — Royterin Paris'teki muhabiri bildiriyor:

İngiliz kıtaatının Fransaya çıkması çok gizli bir şekilde ve sükûnetle cereyan etmiştir. Bununla beraber iyi malûmat alan mahfellerde mühim miktarda İngiliz tayyarelerinin modern tayyarelerle Fransaya geldiği ve kıtaatın da çıkmakta olduğu bilinmektedir.

Geçen harbdeki tecrübelerle göre İngiliz kıtaatının ihracı için icab eden hazırlıklar dikkat ve ihtimamla yapılmış, li manlar civarında kamplar tesis ve işçileri temin edilmiştir. Acele depolar yapılmış ve askerî hastaneler hazırlanmıştır.

1914 de olduğu gibi vagonlar dolusu İngiliz askerî Fransadan geçmekte ve köyler halkı bunları alkışlamağa koşmaktadır.

Almanlar hudud şehirlerini boşaltmakla meşgul

Amsterdam, 12 (A.A.) — Holanda gazetesi Massbode, batı Almanyası şehir ve köylerinin tahliyesi hakkında şu satırları yazıyor:

Almanlar Sarrebrück'ü ve Treves'i boşalttılar. Achen ve bütün civar bölge de aynı akubete bekliyor. Buraların tahliyesi muhtemel olarak Çarşamba günü yapılacaktır.

Gazete bu malûmatı verdikten sonra bu tahliyenin trajik mahiyetini tasvir etmekte ve yaya gidenlerin ki adedi binleri buluyor - 15 kilogramlık bir torba nakledebildiklerini, çünkü bavulün yasak olduğunu bildirmektir.

Sarrebrück'lulara gelince, gazetenin istihbarına göre bunlar üç gün üç gece elbiselerini çıkarmadan yürümüşlerdir. Achene birçok yaralı gelmiş ve sivil lere yalnız bir tek hastane kalmıştır.

Bir Finlandiya vapuru battı

Londra, 12 (A.A.) — Kopenhagdan Royter ajansına bildiriliyor:

Finlandiyanın 2795 tonluk Olivebank vapuru bugün yüzen bir torpile çarparak batmıştır. Mürettebatını teşkil eden 21 kişiden yalnız 7 si kurtarılabilmektedir.

İzmirden ihracat

İzmir 12 (A.A.) — Limanımızda bulunan olan İngiliz, Holanda ve İtalyan vapurları dış memleketler için mahsul yüklemektedirler. Dün İtalyan bandıralı Bosfor vapuru Rodostan limanımıza gelmiştir. Bu vapur Triyeste için mahsul yüklemektedir.

Slovakya'da Almanlara karşı isyan çıktı

Bratislava, 12 (A.A.) — Harb başladıktan sonra Almanlarla Slovaklar arasında sık sık çıkan hâdiseler gittikçe artmaktadır. Bu hâdiseler Almanyanın yaptığı istilâ ve ilhaklardan harbde istifade edeceğine zarar gördüğüne delil addedilmektedir.

4 Eylülde cepheye gönderilen bir Slovak alayı isyan etmiş, alayın zabitan ve efradı Polonyalılara karşı harbetmekten imtina etmişlerdir.

Bu alayın silâhları alınmış ve Bratislava kışlasında hapsedilmiştir.

Geçen Pazar günü Slovakyanın hükümet merkezine bağlı bulunan Adrais kasabasında ciddi karışıklıklar olmuş ve Slovaklar:

«Almanlar ve onların Führerleri için harbetmekliğimize hiçbir sebep yoktur» diye bağırıyorlardı. Nümayişçiler Alman belediye dairesinin önünden bağırarak geçmeğe devam etmişlerdir. Bu hâdiseyi müteakib bir baskın yapılmış ve Alman makamları birçok kişileri tevkif etmişlerdir.

Bir hâdiseye, vaziyeti ve hakiki mahiyetini tenvir etmektedir:

Alman topraklarının Slovak tayyarelerini düşman zannederek yanıp üzerlerine ateş edebilecekleri bahanesiyle Slovak askerî tayyarecilerinin uçması menedilmiştir. Hakikatte ise bu tedbir bir çok Slovak tayyarecilerinin uçuslardan istifade ederek kaçtıkları için ittihaz edilmiştir.

Slovak askerî tayyare teşkilâtının sefi miralay Ambrus, istifa ederek gizlice Slovakya'dan çıkmıştır.

VAZİYET

(Baştarafı 1 inci sayfada)

sinden Zigrid hattına yapılacak taarruzun tesiri ile Polonyaya daha müessir yardımlarda bulunulmasının bu müzakerelere zemin teşkil ettiği muhtemeldir.

Şark cephesinde :

Varşova ve şimalinde Lehlerin bir mukavemet grubu teşkil ettikleri bir emriyikidir. Fakat Almanlar Varşovanın şimali şarkisinde Lehlerin şiddetli mukavemetlerine rağmen, cenuba doğru biraz daha ilerlemişlerdir. Almanların Bug nehrini geçip geçemedikleri henüz münazaalı bir meseledir. Lehlerin aynı zamanda Varşovanın 55 kilometre şimali garbisinde bulunan Modin kalesinde mukavemet etmektedirler. Lehlerin Varşovanın 90 kûsur kilometre garbinda Kotno etrafında Almanlar tarafından Vistül ric'at hatları kesilmiş bulunan bir kaç finkaları Alman muhasarası çemberini şimdihye kadar yaramamışlardır. Fakat Lehlerin Poznan ve Pomejde mahsur bir gruplarının bu Kotno grupile birleştiği bu sabah Alman radyo haberlerinden anlaşılmaktadır. Diğer takriba 4 fırkalık bir Leh grupunun dahi Radon - Zwalen hattı ile Fysagora dağları arasında muhasara edildiği tahakkuk etmekte ve bunların silâhlarını teslim etmeğe başladıkları Alman tebliğlerinden anlaşılmaktadır. Fakat bunlar haricinde Leh ordusunun Vistül - San nehirleri gerisine çekildiği ve burada bir mukavemet hattı vücutte getiremeğe muvaffak olduğu tezahür etmektedir ki bu da Lehistan için yeni ve hayırlı bir vaziyet yaratmaktadır.

H. E. Erkilet

Amerikalılar 16 milyon kilo tütün alıyorlar

İzmir, 12 (A.A.) — Yeni Asır gazetesinin yazdığına göre, Amerika firmaları vasat bir hesaba Türkiye'den 16 milyon kilo tütün satın alacaklardır. Fransız rejisinin de ihtiyacını memleketimizden temin etmek arzusunda olduğu bildirilmektedir.

Hariciye Vekili Partide izahat verdi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

cereyan eden siyasi ahval ve vakıalar üzerinde ve bugünkü siyasi mesallin her zafhası hakkında uzun izahat ve beyanatta bulundu. Bir çok hatibler aynı mevzular üzerinde fikir ve mütalea beyan etmişler ve hükümetten birçok noktalar hakkında sualler sormuşlardır. Bu suallere Hariciye Vekili ve diğer alâkadar Vekillerimiz cevap vermişlerdir. Umumi heyet memleketin müdafaa ve emniyeti için olan kararları ve siyasi tedbirleri memnuniyete şayan görmüş ve hükümetle grup arasında tam bir tesanüd olduğu bir daha tezahür etmiştir. Hükümetin izahatı müttefiklik Grubu tasvib olunduktan sonra saat 18,45 te celseye nihayet verilmiştir.

Kanadaya tecavüz ederse Amerika harbe girecek

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Bu teklifi evvelce reddetmiş olan Kongre azalarının görüşlerinde, Leh - Alman harbini müteakib büyük bir tahavvül husule geldiği ve efkârı umumiyenin de demokrasi taraftarı temayülleri nazarı itibara alınarak bu defa ambargonun kaldırılması lehinde bir karar verileceği anlaşılmaktadır.

Bu takdirde İngiltere ve Fransa, Amerikadan istedikleri kadar silâh, tayyare ve mühimmat satın alabileceklerdir.

Bundan başka, Almanya ile hali harbde bulunan Kanadaya karşı herhangi bir tecavüz vukuunda, Monroe kaidesine göre Amerikanın da harbe gireceği muhakkak sayılmaktadır.

Alman tahtelbahirleri Amerikan gemilerini tehdid ediyorlar

Paris, 12 (Hususî) — Geçen Cumartesi günü bir Alman tahtelbahiri, İrlanda sahilleri açıklarında bir Amerika ticaret gemisi durdurularak, badema Alman tahtelbahirleri tarafından verilecek emirlere itaat edilmediği takdirde, Amerika gemilerinin de batırılacağını mezkûr gemi süvarisine bildirmiştir.

Fransadaki içtima

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Konsej azaları arasında her hususta tam bir görüş birliğinin mevcut olduğu bilhassa ehemmiyetle tebarüz ettirilmektedir.

Toplantıyı müteakib Çemberlayn ve Lord Cetfild tekrar tayyare ile Londra'ya dönmüşlerdir.

Fransız başvekil Daladye ise, meclis reisi Heriot ile görüşmüştür.

Fransız Başvekilliğinin tebliği

Paris, 12 (A.A.) — Başvekillikten tebliğ edilmiştir:

Bugün Fransız toprağında bir yüksek konsey toplantısı vukubulmuştur. Bu toplantıya İngiltere namına B. Çemberlayn ile millî müdafaa telif ve tanzim nazırı B. Cetfild ve Fransa adına B. Daladye ve Gamelin iştirak etmişlerdir.

Fransa ile İngilterenin bütün kuvvet ve kaynaklarını kendilerine empoze edilen harbi karşılamağa hasrâtahsis etmeleri hususundaki kat'î karar ve azimlerini bu toplantı teyid etmişlerdir. İki memleket, topraklarının istilâsına karşı fevkalâde bir kahramanlıkla mukavemet eden Polonyaya ellerinden gelen bütün yardımları yapmağa azmetmiş bulunmaktadırlar.

İngiliz parlamentosu toplanıyor

Londra, 12 (Hususî) — Parlamento yarın toplanacaktır. Başvekil Çemberlayn Avam Kamarasında, harb vaziyeti hakkında izahat verecektir.

Diğer taraftan bir ihtiyat tedbiri olarak, bazı hükümet dairyelerinin Londra'dan nakli kararlaştırılmıştır. Harb kabinesini teşkil eden nezaretler bu kararın haricinde olup, Londra'da kalacaklardır.

Hükümetin heyeti umumiyesinin nakli kat'iyen mevzuubahs değildir. Şimdilik, yalnız 7-8 bin memurun Londra'dan ayrılacağı anlaşılmaktadır.

Fransız ve İngiliz başvekillerinin toplantıları hakkında Londra'da bir tebliğ nesredilmiştir.

Bu toplantıların teakub edeceği anlaşılmaktadır.

Sabahtan Sabaha

Siyaset ALEMİNDE

● Gözler niçin garb Cephesindedir?

Yazan: Selim Rağıp Emeç

Alman - Leh harbi başlıyalı ancak üç gün oluyor. Bu müddet zarfında Alman ordusu Lehistanın mühim bir kısmını işgal etti. Bu hal, bu ordunun yüksek bir teknik ve mühim bir kuvvete sahip olduğuna delâlet eder. Buna mukabil daha dün bir kuvvete ve vasıta malik bulunan Lehlerin gösterdikleri mukavemet te küçük görülmek üzere gelen büyük bir fedakârlıktır. Lehistan, hiç şüphesiz, bir istiklâl harbi yapıyor ve her istiklâl harbi yapan milletin umumî sempatiye mazhar olması kadar tabii bir şey yoktur.

Bu büyük taziyâ, varlığı uğrunda göğüs geren Leh milleti için her bir dakikasında büyük bir ehemmiyeti vardır. Çünkü Alman orduları, Lehistanı bir an evvel mağlûb edip harbi harici çıkarmak için büyük bir gayret gösteriyorlar. Bugün, harbin bütün ağırlığı Lehistanın üzerine yüklenmiştir.

Müttefikleri için, bu yükün bir an evvel hafifletilmesi bir zarurettir. Fakat Lehistan yardım yapabilmek için garbi Alman hududundan başka bir geçid bulunmadığına ve bu geçidin de, şimdilik pek kolay aşılması mümkün olmadığına göre Lehistanın görmesi lazım gelen yardım ihtiyacı elbette ki fazlalıyor.

Fransa ve İngiltereye düşen vazife, mütecerred bir halde bulunan ve bütün Alman ordusunun ağırlığını göğsü üzerinde hissedilen bu memleketi bir an evvel bu ağırlıktan kurtarmaktır. Fakat nasıl? İnan puf noktası işte buradadır. İngiliz donanmasının bugünkü mayn barajlarına rağmen Baltık denizine girmesi mümkün olamıyor. Bitaraf memleketlere karşı bir hareket yapması da mevzuubahs değildir. O halde?

Vaziyet, bu şekilde bir çıkmazdadır ve bu sebebledir ki garb cephesinde Fransız - İngiliz ordularının kombine bir yarma hareketi yapmaları bir zaruret haline geliyor. Bu ordular her ne bahasına olursa olsun bu harekete teşebbüs etmek mecburiyetindedirler. Bütün gözlerin şimdiki garb cephesine dikilip oradan bir hareket beklemelerinin sebebi ve hikmeti işte budur.

Selim Rağıp Emeç

Polonya işaretini taşıyan Alman tayyareleri Sovyet toprakları üzerinde

Varşova, 12 (Pat ajansı bildiriyor) — Polonya işaretini hâmil bazı tayyareler beyaz Rusya dahilinde Sovyet arazisini bombardıman etmişlerdir. Bu tayyarelerden bazıları düşürülmüş ve pilotlarının Alman olduğu tesbit edilmiştir.

Kont Ciano Alman sefirile görüştü

Roma, 12 (A.A.) — Kont Ciano bugün Almanya büyük elçisi Mackensen'i kabul etmiştir.

Amerika yeniden 500 vapur yapıyor

Washington 12 (A.A.) — Amerika Ticaret filosunun artırılması için tanzim edilen on senelik program mucibince yeniden beşyüz vapur yapılacaktır.

Seyirciler

Fransayı İtalyaya bağlayan Sempion yolu açıldı. İtalya vapurları Akdenizde mutad seferlerine başladılar ve İtalyadaki Alman askerî heyetleri Berline döndüler. Bu üç haberi İtalyanın ilân ettiği bitaraflığın fiili neticesi olarak kabul edebiliriz. İtalyayı Almanyaya bağlayan siyasi ve askerî ittifaklara rağmen bu bir emriyedir. Daha üç ay evvel Roma sokaklarında Tunus ve Korsika sesleri işitilirken bugün Almanya ile Fransa harbe tutuştukları halde Fransadan Tunus ve Korsikayı istiyen İtalya askerî ve siyasi ittifakla bağlı olduğu Almanyadan ayrılmıştır. İttifakların sadece menfaat üzerine kurulmuş birer ticaret mukavelesinden daha ileri gitmediği meçhul olmamakla beraber bu netice belki garib görünür. Fakat İtalyayı Almanyaya bağlayan ihtiyacın bugün artık mevcut olmadığına göre Romanın sükûn ve emniyet içinde alış verişine bakması pek tabiidir.

Almanya Avusturyayı ilhak etmezden evvel bu ilhakı İtalyaya kabul ettirmek için Almanyanın ne kadar tazyik yaptığı henüz unutulmuş değildir. O zaman Tirol geçiderine toplanan İtalyan ordusunu tutan İngilterenin ilhakı terveci etmesi değil miydi? İtalya Akdenize bu kadar yaklaşan Alman yapının günün birinde Avusturyanın varisi sıfatıyla Triyesteyi istemeyeceğini kim temin ederdi? Bir Akdeniz devleti olmak mevkiinde İtalya için tutulacak yol ancak Akdenize hâkim devletlerle dost olma idi. İtalya bir an için Almanyaya ile birleşerek bu hakimiyete nihayet vermeyi düşünmüştü. Fakat İngiltere ve Fransanın ellerini çabuk tutup silâhlanarak vaziyeti istikrarla İtalyayı tıpkı 1914 de olduğu gibi Almanyadan uzaklaştırıverdi. İtalya bu suretle Akdenizde hürriyetini temin etmiştir. Harbin neticesinde eğer Avusturya yeniden hayata doğarsa bu da İtalyanın kara hududlarını temin edecektir. Şu halde İtalya için bu harbe seyirci kalmaktan daha keyifli ne olabilir?

Buchan Cahid

Şehir Haberleri

İstimlak işleri tatil edilmeyecek

Siyasi hadiseler münasebetle şehrimizde imar maksadıyla yapılan istimlak muamelelerinin duracağı zannolunmuş, mal sahipleri telâşa düşmüş, belediyeye müracaat etmişlerdi. Bu münasebetle dün Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kırdar, belediye reis muavinlerini, muhasebeciyi, imar ve fen işleri müdürlerini topladı, bir konuşma yaptı. Toplantıda istimlak muamelelerinin durdurulmasına lüzum görülmemiş, devamina karar verilmiştir. İstimlak muameleleri tamamlanmış ve bir kısmı istimlak edilmiş bina, arsa vesaire satın alınacaktır. Şehircilik mühürsüsü Proşt, Fransanın harb halinde bulunması yüzünden bu sene şehrimize gelmeyecektir.

Müteferrik:

Dün Konvansiyonelle 13 Çek genci geldi

Dünkü konvansiyonel trenle şehrimize 13 kişilik Çekli bir kabile gelmiştir. Kafile henüz imtihanlarını vermiş üniversiteli ve lisesel gençlerden mürekkebirdir ve son hâdisat sırasında Çekiyadan kaçarak Yugoslavyaya geçmişler ve oradan da memleketimize gelmişlerdir.

Çekli gençler Fransaya giderek teşkil edilmede olan Çek askerî teşkilâtına gireceklerini söylemektedirler.

Zehirli gaz kursları açılıyor

Ay başından itibaren şehrimizdeki zehirli gaz kurslarına tekrar başlanacaktır.

Eski Emniyet Müdürü muavini

Kayseri Emniyet Müdürlüğüne tayin olunan şehrimiz Emniyet Müdürü muavini Mehmed Ali bugün yeni vazifesine hareket edecektir.

Denizyolları Umum Müdürü Ankaradan geldi

Bir müddet evvel Ankaraya gitmiş olan Devlet Denizyolları Umum Müdürü İbrahim Kemal dün şehrimize dönmüştür. İbrahim Kemal Münakalat Vekâletine bütün vapurların vaziyeti ve seferleri hakkında izahat vermiştir.

Poliste:

Üç çocuk bindikleri sandal sulara kaptırdılar

Sultanahmedde oturan Saim Hikmet ve Mehmed adında üç çocuk evvelki gün Ahırkapıdan bir sandal kiralarak denize açılmışlardır.

Bir müddet denizde dolanan sandal, suların cereyanına kapılarak sahilinden uzaklaşmıştır. Çocukların avdet etmediğini gören sandalci Hacı polise müracaat ederek hâdiseyi anlatmış ve yapılan araştırma sonucunda sandalın akıntıyı tesirle Kınalıada'ya sürüklendiği ve çocukların da sahile çıkıkları anlaşılmıştır. Saim, Hikmet ve Mehmed evlerine teslim edilmişlerdir.

Bir genç kadın odasında ölü bulundu Harbiyede bir doktorun muayenehanesinde çalışan Sropi adında genç bir kadın evvelki gün odasında ölü olarak bulunmuştu.

Bu ölümlü şüpheli görüldüğünden, cesedin Morga kaldırılmasına lüzum görülmüştür. Hâdisa etrafında zabıta ve Müddeiumumilik tahkikata başlamıştır.

Bir otomobil bir ameleye çarptı

Dün. şoför Hikmetin idaresindeki 2048 sayılı otomobil Sirkeci caddesinden geçerken deniz amelesinden Şakire çarpmış ve alından yaralanmıştır. Yaralı cankurtaranlar Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmış, suçlu şoför yakalanmıştır.

İkinci ağırceza mahkemesi 20 Eylülde açılacak

Şehrimizde tesis edilen münferid hakimlikler aslye mahkemesi salâhiyetiyle vazifelerine devam etmektedirler. Aslye hukuk mahkemelerinin adedi 12 ye çıkarılmış, mevcut cezalara da üç mahkeme ilâve edilmiş bulunmaktadır. Bundan başka bir evvelkine ilâveten ikinci bir ağırceza mahkemesi daha teşkil edilmiştir. Bu mahkeme de 20 Eylülde vazifesine başlamış bulunacaktır. Ticaret mahkemeleri de ikiden dörde çıkarılmıştır. Hukuk mahkemeleri Yenipostane binasının kifayetsizliği yüzünden Tappu dairesinin alt katında vazifelerine devam etmektedirler. Bu suretle mahkemelerin ikiye bölünüşü bilhassa avukatlar için bazı zorluklar doğurmuş bulunmaktadır.

Kültür işleri:

Üniversiteye talebe kaydına başlanacak İstanbul Üniversitesinde talebe kaydına ayın 15 inden itibaren başlanacaktır. Bu sene liseleerden mezun olan talebinin adedi pek çok olduğundan, Üniversiteye hâsinin kabulüne imkân olmayacağı zannedilmektedir.

Bunun için Rektörlük şimdiden icab eden tedbirleri itihaz etmek üzere bazı teklifler yapılmakta, her fakülteye ne kadar talebe alınması lâzım geldiğini tesbit etmektedir. Üniversitede ikmal imtihanları ayın 25 inden itibaren başlayacaktır.

Mahkemelerde:

Bir alacaklının gözünü çıkararak karı koca muhakeme edildiler

Bir müddet evvel Ortaköyde oturan Osman adında birinin demirle vurarak sağ gözünün çıkmasına sebebiyet veren Mehmed Ali ile karısı Safadil'in muhakemelerine dün 1 numaralı ağırceza mahkemesinde bakılmıştır. Cereyan eden muhakemeye nazaran hâdisa şu şekilde olmuştur: Osman, Mehmed Aliden alacağı olan 30 kuruşu istemek üzere evine gitmiş ve kapıyı çalmıştır.

Mehmed Alinin karısı Safadil kapıyı açarak kocasının evde olmadığını söylemiştir. Bu esnada evde bulunan Mehmed Ali bir denbire aşağıya inmiş ve sokak kapısında duran Osmanın üzerine hücum ederek kendisini dövmeye başlamıştır.

Bu dayaha karısı da iştirak etmiş ve nihayet Mehmed Ali eline geçirdiği bir demirle Osmanın sağ gözüne vurmak suretiyle sağ gözünün çıkmasına sebep olmuştur. Tatil uzva sebebiyet suçle mahkemeye sevk edilen maznun karı koca dünkü duruşmada suçlarını tamamen inkâr etmişlerdir. Hâdiseyi gören şahıdlerin celbi için muhakeme başka bir güne bırakılmıştır.

Ticaret işleri:

Yumurta fiatları ucuzladı

Son günlerde ihraç imkânlarının azalması dolayısıyla yumurta fiatlarında beher sandıkta 3 - 4 lira kadar bir tenezzül olmuştur.

Zeytinyağ fiatlarındaki yükseliş de 1 kuruş kadar inmiş olup, mevradatın artmasıyla eski normal seviyesine bulacaktır. Diğer gıda maddeleri piyasalarında umumiyetle bir gevşeklik başlamıştır.

Çatalca hayvan sergisi açılacak

Ayın 15 inde Çatalca'da hayvan sergisi açılacaktır. Serginin geçen senekinden daha mükemmel olmasına çalışılmıştır.

Mahir bir yankesici çocuk yakalandı

Perapalas otelinde ikamet eden Japon elçiliği ticaret kâtiblerinden Niş Yama Akıran, evvelki akşam İstiklal caddesindeki Lüksemburg bilârd salonuna gitmiş ve oyun oynamak üzere ceketini çıkararak bir duvara asmıştır.

Bir müddet sonra oyunu bitiren kâtib ceketini giymiş, fakat cüzdani ile içinde bulunan 400 lirasının ve bazı hususî evrakının yerinde olmadığını görmüştür.

Niş Yama Akıran polise müracaat ederek hâdiseyi anlatmıştır. Alâkadar memurlar verilen eşkâle göre failin meşhur sabıkalı yankesicilerden küçük Necati olduğu neticesine varmışlar ve o suretle takibe geçmişlerdir.

Küçük yankesici polisin takibinden kaçınmak için bir otomobile mütemadiyen dolmuş ve bu suretle izini kaybetmeğe çalışmıştır. Bu kaçınma ve takib ancak birkaç saat devam etmiş ve nihayet memurlar Sirkeci'de trenin binmek üzere olan Necatiyi yakalamışlardır.

Çalınan 400 lira ile evrak yankesicinin üzerinde çıkmış ve sahibine iade olunmuştur.

Yeniden meyva ve sebze satış mağazaları açılıyor

Ticaret Vekâletine bağlı meyva ve sebze satış birliğinin Pangaltı, Tophane, Kadıköy ve Üsküdar'da açtığı satış mağazalarından müsbet neticeler elde edilmiştir.

Gerek müstahsilin malının kıymetlendirilmesi ve gerekse müstehlike ucuz mal satılması imkânlarının elde edilmesi dolayısıyla şehrimizde bunların adedinin artırılmasına karar verilmiştir.

Yakında Beşiktaş, Beyoğlu ve Nişantaşında ve müteakiben Fatih, Akarsay ve diğer semtlerde birer satış deposu açılacaktır. Burada Vekâlet teşkilâtlandırma bürosuna merbut bilümmün kooperatif birliklerinin malları satılacaktır.

Cenaze töreni

Millî Şef İsmet İnönünün biraderleri Hasan Rıza Temellinin ka. yınvalideleri Bayan Naciyenin ve fatını teessürle yazmıştı. Merhumenin cenazesi, dün sabah Yakaçık'taki köşkünden kaldırılmış, Üsküdar'a getirilerek araba vapur ile İstanbul'a getirilmiştir. Fatih camiinde öğleyi müteakib cenaze namazı edildikten sonra Edirnekapıda, Şehidlikteki makberegine tevdi kılınmıştır.

Merhume Bayan Naciye fikiraperver bir Türk hanımı idi. Vefatından evvel Yakaçıkta ikamet etmekte olduğu köşkteki eşyalarını kızlaya vasiyet etmiş ve bu hayırlı vasiyet verine getirilmiştir. Merhumeye rahmet ve gufran dileriz.

Teşekkür

Sevgili Bay İzzal Rapoportun cenaze merasiminde iştirak ve bizleri bizzat veya telgraf ve mektub göndermek suretiyle teselli etmek lütfunda bulunan akraba ve dostlarımıza teşekkürlerimizin ıblâğ buyurulmasını rica ederiz saygılarımızla.

Zilia Rapoport ve oğlu Bensiyon

Şimdiye kadar çevrilen Tarzan filmlerinden bambaşka bir mevzuda yapılan mevsimin en büyük ve yeni filmi

TARZAN ADASI

25 kısım tekmilli birden
Baş Rollerde:
HERMAN BRIX-MALA
İssiz Bakır Ormanların heyecanlı maceraları

BUGÜN
Matinelerden itibaren
ALKAZAR

Sinemasında başlıyor.

Hadiseler Karşısında

HABERLER

Harb belki kâğıdı kıymetlendirir, şekeri kıymetlendirir, demiri kıymetlendirir, fakat asıl kıymetlendirildiği şey hiç şüphesiz ki havadistir. Hepimiz hergün sütunlarca telgraf haberi okuyoruz da gene doymuyoruz, doymak bilmiyoruz. Bu havadis iştihası bizi dedikodulara dinlemeğe kadar sürüklüyor. Bir gümrük kokusu gibi her yerde, her şeyde haber bulunduğunu vehmediyoruz.

Ben bunları düşünürken yanı başımdan geçen ve bana çarptıktan sonra mevcudiyetimin farkına varıp:

— Affedersiniz!

Diyan adam kafamda yeni bir sualin doğmasına sebep oluyor:

«Dünya siyasetinde benim bilmediğim daha başka bir bozukluk peyda oldu. Bu adam haber aldı, haber yüzünden dalgalılığa düştü, yanımdan geçerken beni görmemesinin sebebi bu olacak» diyorum.

Acaba düşündüğüm hakikat mı? Olmuyabilir de.. adam hakikaten dalgındı ama, onun dalgalılığının sebebi belki dünyadaki karışıklık değil de; ihtikâra hazırlanmış, alınan tedbirler üzerine ihtikâr yapamıyacağını anlamış olmasındandı.

Vapurda karşımda oturan, ve gözlerimin içi gülen kadınla göz göze geldiğim zaman derhal aklıma şu geliyor: «Bu kadının güldüğüne bakılırsa, dün-

yanın tekrar düzeldiği haberini almış olacaktır.»

Acaba bu da hakikat mi? Kim bilir, belki ismarladığı mantonun provasından dönyordur ve robun iyi kesilmiş, iyi dikilmiş olduğunu görmüş, buna sevindiğinden gözlerinin içi güliyordur.

Onun biraz ötesinde oturan ve birbirile konuşmayan karı kocaya bakarken:

«Ne fena haber almış olacaksınız ki cenerinin bıcağı açmıyor!»

Diyorum. Halbuki bu da yanlış olabilir.. erkek tesadüfen bir kadına göz ucuyla bakmıştır. Karısı da bunu farketmiştir. Beş dakika evvel aralarında kızılca bir kıyamet kopmuştur.

Ankamdaki iki kişi konuşuyorlar:

«Çok şükür anlaşabildiler.»

Kafam gene işlemeğe başlıyor:

«Demek Almanya ile İngiltere, Fransa ve Lehistan anlaşabildiler; acaba nereden duydular...» Ben sormaya hazırlanırdım, onlar tafsilât vermeye başlamışlardı.

— Çok beklebilir.

— Kızın da gönlü vardı ya.

Bu da böyle bir haber, ha!

— Peki ama diyeceksiniz senin habertelerinin hiç birinin aslı çıkmıyor.

Bugünlerde verilecek haberlerin kaçta kaçının aslı çıkıyor ki...

İsmet Hulusi

Bunları biliyor mu idiniz?

Birleşik Amerika Cumhuriyetinin nüfusu

Stuart Cheese adında bir Amerikan iktisadçısı bir Amerikan mecmuasında bir makale neşretmiştir, bu makaleye göre, 1960 senesinde Amerikada gençlerin adedi ihtiyarların adedinden çok az olacaktır.

Diğer taraftan 1950 senesine kadar Birleşik Amerikanın nüfusu takriben yüzde yirmi nisbetinde azalmış olacaktır.

Stuart Cheese'e göre mekteb sıraları boş durmakta, ihtiyarların sayısı ise gün geçtikçe artmaktadır. 1930 senesinde Birleşik Amerikadaki mekteblere devam etmekte olan talebelerin sayısı 21,300,000, 1938 snesinde bu miktar 19,850,000 e inmiştir. Tenezzül: bu nisbet dahilinde devam edecek olursa 1960 senesinde talebe miktarı on milyona inmiş olacaktır.

Bunun bariz bir hususiyeti daha vardır. Gün geçtikçe Amerikada çocuk levazımına aid müesseseler ve mağazalar azalmaktadır. Diğer cihetten yaşlılara mahsus levazım ve eşya satan mağazaların sayısı çoğalmaktadır.

Uğursuz bir icad

16 ncı asrın ortalarına kadar yaşamış olan Brunsvik dükası, Henri, trenlerde, vapurlarda kullanılan bilet parası usulü, nü icad ve ihdas etmiş, ve bu icadın uğursuzluğuna hükmetmiştir.

Sabık Alman İmparatorunun serveti

Felemenkte Dorn şatosunda ikamet eden memur edilen eski Alman İmparatoru İkinci Vilhelmin Almanyada bulunan emlakının kıymeti üç milyon İngiliz lirası olarak takdir edilmiştir. İradı yüzde beş olarak hesap ederse senede takriben 150,000 İngiliz lirası eder. Fakat Hohenzollern ailesi efradının sayısı elliye yakın olduğundan irad nüfus başına 3,000 İngiliz lirasına düşmektedir. Sabık imparatorun esham ve tahvilât olarak serveti de çok mümin bir yeküne baliğ oluyormuş.

Londrada ölümler cemiyeti

Londrada «Ölümler cemiyeti» adında bir teşekkül vardır. Bu teşekküle mensub olanlar: Umumi Harbe asker olup her nasılsa isimleri yanlışlıkla ölümler cedveline giren insanlardır.

Bu cemiyet azaları senede bir defa fevkalâde bir surette toplanmaktadır. Londrada buna «Ölümler toplantısı» ismi verilmektedir. Toplantıdan sonra bir ziyafet verilmesi mutadır.

dından birkaç gün sonra da karısı ölmüş, ordusu izmihâlâ uğradığından, halk bu icadın uğursuzluğuna hükmetmiştir.

GÖNÜL İŞLERİ

Düşünmesini Bilen bir kız

Bayan «M.» düşünme kabiliyetine malik bir genç kıza benziyor:

— Bir çay ziyafetinde bir genç erkekle tanışmış, zamanla tabiatleri arasında tevafuk olduğunu görmüş, sevgişmişler, izdivaca affelerinin de muvafakat edeceğini görmüşler. Ancak.. bu noktada sözü kendisine bırakayım. Diyor ki:

«Delikanlı İseyi henüz bitirmişti, bir taraftan çalışmak, bir taraftan da üniversiteye devam etmek arzusunda. Beni nişanlı kalmak ile nişanlı kalmak arasında muhayyer bırakıyor. Fakat ben gönül işlerinde bir çoklarına vermiş olduğunuz nasihat.

leri hatırlıyorum. Her iki hal tarzını da tehlikeli buluyorum. Ne yapmalıyım dersiniz?»

Bayan M. mademki düşünmeye başlamıştır, o halde düşünme düşünme elbette şu neticeye varacaktır:

— Hayat şîir ve hülyadan mürekkep değildir, her şeyden evvel maddiyata dayanır. İseyi henüz bitirmiş bir genç ise maddiyat dünyasında sadece bir istifham işaretinden ibarettir, henüz çocuk denilebilecek bir genç kız bir yuvada belki bir eş olabilir, fakat çocuk denilebilecek yaşta bir erkek koca olamaz. Beklememe meselesine gelince, üzerinde durmaya lüzum da hi görmem.

TEYZE

LÂLE SINEMASINDA

Dünyanın her tarafında çılgınca alkışlanan, her gösterdiği memleketi kahkaha ile yeniden oynatan

Neş'e Kralı **FERNANDEL**'in Eşsiz filmi
BEŞ KURUŞLA DEVRİALEM

Bu Akşam MELEK

Sineması

AŞKA VEDA

Yerlerinizi evvelden aldınız. Gişeler bu sabaktan itibaren açıktır. Tel: 40868

Baştan başa yenilemiş ve güzelleşmiş bir şekilde
Yeni sinema mevsimine başlıyor
İlk programda

Baş Rollerde

JOAN CRAWFORD
MARGARET SULLAVAN
MELVYN DOUGLAS

Harb sahalarına umumi bakış

YAZAN

Emekli General H. Emîr Erkilet
"SON POSTA", NİN ASKERİ MUHARRİRİ

İki senedenberi Çinde lânsız harbeden Japonlar şimal ve orta Çini, cenubi Çinde de Canton eyaletini ve bütün Çin sahillerini zapt ve ıslah ettikten sonra Chung-king'e çekilmiş olan Mareşal Şang-Kay-Çek'i Çin içerlerinde takibden vazgeçmişlerdi. Fakat ıslah altındaki Çin vilayetlerinde Çin vatandaşları ve Çin çeteleri rahat durmuyor ve bu yüzden Japon emel ve prensiplerini güdecek mahalli Çin idareleri kurmak işi zorlaşıyordu. İşte Japonlar bir taraftan bu güçlükleri yenmekle meşgul iken diğer cihetten de Rusların Moğol veya hüküme girmiş bulunan dış Moğolistan'a karşı da bazı hareketlerde bulunmaktan çekinmiyorlardı. İçin için kayınları ve kâh sırada, kâh burada patlaklar veren Rus - Japon ihtilâfı bu yüzden gittikçe büyüyor ve derinleşiyordu.

Diğer cihetten uzayan Çin işini tasfiye azminde bulunan Japonya, Çinlilere maddi ve manevi müzaheret eden İngiltereyi Tiyen-çinde taziyet etti. Avrupada pek meşgul olan İngiltere Japonlara karşı uysal davrandı ise de aralarındaki ihtilâf hallolunmak şöyle dursun büyümekle istidadı gösteriyordu. Japonları sınırlandıran ve dolayısıyla İngiliz-Nipon gerginliğini arttıran bir amil de İngiliz - Sovyet Rusiya anlaşma müzakereleri idi.

Tam bu sırada Avrupada uzak doğu vaziyetini altüst eden ve İngiliz - Japon gerginliğini birdenbire gevşeten bir hâdise cereyan etti: Bu harika Alman - Rus ademi tecavüz paketi olmuştu. Bu paket bütün cihanla beraber Japonyaya da hayrete düşürmüştü. Almanya bir taraftan dış siyasetinin bir temelli teşkil eden antikomintern ittifakını yıkıyor ve diğer cihetten iki senedenberi ehemmiyet verdiği Japon tesanüdünü bırakıyordu.

Japonyanın bir emeli, bir Avrupa harbinde Almanlarla Ruslar nasıl olsa kapışacaklarından, uzak doğuda ve bilhassa dış Moğolistan'da, bir gün Rusyaya hücum etmekti. İki cepheleli harb Almanya ile Japonya'nın Rusları tehdit için kullandıkları müsterek bir silâhtı. Rus - Alman ademi tecavüz paketi bütün bu politika terkib ve oyunları artık suya düşmüştü.

Rus - Alman ademi tecavüz pakettinden Almanların ne kazanabileceklerini henüz bilemiyoruz. Fakat görüyoruz ki bundan ilk kazanan uzakdoğuda İngiltere olmuş ve Avrupa ile denizlerde Almanya karşı harbe girişmiş olan bu devleti aynı zamanda Japonya ile bir muhasamadan ancak bu paket kurtarmıştır.

Malumdur ki Alman - Rus ademi tecavüz paketi üzerine Japon kabinesi istifaya etmiş ve yeni kabinesinin başkanı Abe Japonyanın Avrupa ihtilâfına karışmamak siyasetini takib edeceğini söylemiştir.

Bu suretle Almanya - İtalya - Japonya arasında Rusya ve İngiltereye karşı takib olunan karşılıklı siyasi ve askeri oyun şimdilik bertaraf olmuş ve bunun sayesinde İngiltere bütün kuvvetlerini ve bilhassa bütün donanmasını Avrupa harbine hasır ve tahsis etmek imkânını bulmuştur; İşte İtalya - muvakkat bile olsa - bitaraflığa sevkeden âmillerden bir kısmını da burada a ramak lâzım gelir.

İngiliz - Alman harbi

İngiltere ile Almanya arasında mücadele şimdilik denizlere inhisar etmiş gibidir: Alman denizaltıları İngiliz vapuru

— Onu sakla Semihâ. Babanın bir resminin sende bulunması doğrudur. Bahusus bende birçok var.

Teşekkür ederek dışarı çıktım ve doğruca odama gittim.

Esyalarımı toplar ve yerleştirenken bir düzüye Cahid beyle olan uzun mükâlememize aid teferruata birer birer hatırlıyor, zihnimde tekrar ediyordum. Bunlar, o güne kadar Ferah kalfanın bana öğretmiş olduğu şeylerdi. Bundan maada, Cahid beyin ciddiyeti ve dürüstlüğü, onun sözlerine itimada beni mecbur ediyordu.

Demek babamın hataları varsa annemin de vardı ve onlardan yalnız birisini kaba-hatli görmek büyük bir haksızlık olurdu.

Babamın beni terketmiş olmasına gelince, çiflikte geçen hayatımın bedbaht bir ömür olduğunu hiç bir zaman tahmin edememiş, bilâkis o günleri çok sevmiş olduğum için bu sebebden ona karşı bir kin beslemiyordum.

Binaenaleyh, vasımın dediği gibi, annemle babamın hatalarına hürmet beslemek ve onları, şefkat ve muhabbetle olmasa bile, saygıyla hatırlamak lâzımdı. Onları tanımadığım için yokluklarını hissetmek, daha doğrusu onların ölümlerini bizzet, bugün artık lüzumsuz ve gayritabi bir şey olurdu.

VIII

Vapur Mersin limanına girdiği zaman ak-

Garb cephesi

batırmakta ve İngiliz herb gemileri Alman denizaltılarını arayıp kovalıyormaktadırlar. Bir aralık Alman limanlarına vâkı olan İngiliz hava taarruzları da kesilmmiştir. İngiliz herb uçakları Alman topraklarına bomba yerine beyanname atıyor ve bu suretle Almanya'yı bir propaganda zehiri yağmuruna tutmak istiyorlar. Milleti hükümetle olan itimad ve müzaheretini gevşetecek ve orduyu için den bozabilecek olan propaganda çok müessir bir harb silâhidir. Bu silâhi dünyada en iyi olarak kullanabileceklerini isbat eden İngilizler olmuştur. Almanların bu işte de İngilizler en haklı oldukları meselelerde bile iç ve dış efkârı umumiye kazanamamaları propaganda içindeki beceriksizliklerindedir.

Ehîsal İngilterenin ne fazla bir korkusu ve ne de bir acelesi yoktur. Onun denizlere hâkim koca donanması ile kuvvetli hava filosu Büyük Britanya adalarını tecavüz, açlık ve harabiden koruyabilirler. Bizzat kendi adalarından başka Kanada, Avustralya, Yeni Zelanda, Hindistan ve cenubi Afrika onun bitmez ve tükenmez, sınırlı, iktisadi ve askeri kuvvet kaynaklarıdır. İndiyere harbi galib gelinceye kadar uzatabilir! 3 sene, 4 sene veya 40 sene harbedebilir. Bunun için onun kâfi parası, azmi, inadı ve siyasi olgunluğu vardır.

Alman - Fransız cephesi

Harb Alman - Fransız hudud muntakasına inhisar ettikçe burada bir yıpratma ve yıpranma harbinden başka daha fazla birşey beklenemez. Büyük yarın hareketleri için gerçik İngiliz ordusile takviye edilecek olan Fransanın kâfi vasıta ve kuvvetleri ve Büyük Harbden kalma kıymetli bilgi ve tecrübeleri vardır. Fakat müstahkem mevzilere karşı yapılabilecek olan bu gibi taarruzlar insanları ve harb malzemesini güneşe tutulmuş karlar gibi eritir ve hiç olmazsa çok zaman kaybettirir.

Almanların garb cephesinde bugün az kuvvetleri vardır. Çünkü ordularının büyük kısmı Lehistan'da meşguldür. Fakat az olan kuvvetler, bilhassa mahdud ve dar müstahkem mevzilerinde birkaç misli faik kuvvetlere karşı koyabilirler. Bu sebeblerle eğer İngiltere ve Fransa Holanda ile Belçikanın bitarafıklarına riayette devama mecbur olurlarsa Almanlar Polonya harbi-

ni bitirerek şarkta garbe 70 fırkalarını nakletmek için muhtaç oldukları zamanı kazanabileceklerdir. O zaman ise Avrupalının garbinde harbin manzarası değişebilir ve bahusus İtalyanın bitaraflığa devamı da şüpheli bir hal alır. O halde görüyoruz ki İngiltere ve Fransa için Almanyanın zavıf garb cephesine başka memleketerle beraber rinden bütün kuvvetlerle taarruz fırsatı ancak bu zamanda mevcuttur.

Şark cephesinde

Polonya ordusunun birkaç fırkası Koridorda esir düşmüştü. Şimdi de Radom - Kotno - Lodz müessesinde kalıncı olan diğer birkaç tümenin akıbetini ya taayyün etmiş veyahud taayyün etmek üzere.

Bu esnada Lehler Varşovada, bu şehrin şimali şarklarında, Lublin bölgesindeki Vistül nehri kısmında ve nihayet daha cenubda San nehri gerisinde mukavemet ederek toplanıyorlar. Ancak Leh ordusu acaba şimalde Narev ve Bug nehirlerini geçtikleri ve Varşovayı şimali şarkinden ihata ettikleri bitarifiyen Alman şimal ordularını Narev - Bug - Vistül hattı gerisine atmak ve Radom - San Domier arasında Lublin'e doğru ilerlediği ve aynı zamanda Vistül Varşova cenublarında geçtiği haber verilen Alman cenub ordularına muvaffakiyetli bir taarruz yapmak kudretini gösterecek midir? İşte Lehistan harbindeki manzarayı değiştirebilecek olan hareket budur ve Lehli-ler bunu yapıp yapamayacakları ve Almanlara yeniden mukavemet imkân bulup bulamayacakları yakında belli olacaktır.

Ehîsal hiçbir tarafta henüz herhangi kat'ibi netice elde edilememiştir ve tasavvur olunan yıldırım harpleri yoktur. Bugün harbin ancak 13 üncü günü olduğu için de böyle bir neticenin istisnâli bakımından vakit henüz pek erkendir.

H. E. Erkilet

İspanyol balıkçıları muz avladılar

Vigo, 12 (A.A.) — Fastan Almanya muz nakleden bir Alman ticaret gemisi takib edildiğini anıyarak muzları denize atmış ve Vigoya iltica etmiştir. Halbuki o civarda birçok balıkçı gemileri ağılarını atmış bulunmakta idi. Balıkçılar denizden bir miktar balıkla beraber birçok ta muz çıkarmışlardır. Muzlar, henüz iyi bir halde bulunmakta idi. Vigo çarşısında balıkçılar kadar halk ta bu garib avı hayretle karşılaşmıştır.

Hitlerin "Kavgam," adlı eseri İngiliz Kızı'na menfaatine satılıyor

Londra 12 (Hususî) — Hitler'in meşhur eseri "Mein Kampf" ın (Kavgam) İngilizce tercümesinin tabirleri, bu neşriyatın hâsılâtını İngiliz Kızılhaçına tahsis etmeğe karar vermişlerdir.

"Son Posta"nın tefrihası: 36

NAKLEDEN

şam karanlığı tamamen basmış, yollar ve evler bir bulut arkasında gibi farkedilmez bir hale gelmişti.

Mersine kadar bana refakat eden hanım güvertede yanıma geldi.

— Haydi kızım, vapur yanaştı, kamara - dan cantanı al!

Müdiremin ahbablarından olan bu hanım-efendi Adanaya gideceğinden rihtunda ondan ayrılacak ve orada beni bekleyecek olan uşağı bulacağım.

Vasım her şeyi o kadar muntazam bir şekilde hazırlamıştı ki, ben vapurdan çıkmadan yanıma bir adam geldi.

— Semihâ hanım siz misiniz efendim?

— Evet benim.

— Ben Cahid beyin yengesinin uşağıyım. Eşyanızı alacağım efendim.

— Peki; kamarağa gel...

Rihtunda bir otomobil bizi bekliyordu. Uşak beni arabaya yerleştirdikten sonra kendisi eşyalarımı getirmeğe gitti. Vapurdan biraz sersemlemiş ve yorulmuş olan başımı dinlendirmek için gözlerimi kapadım. Esasen karanlıkta dışarıyı seyretmek kabil olamı-

DAĞLARIN ESERİ

MUAZZEZ TAHPİN BERKAND

yacaktır. Ben böyle uyuklarken bagajlarım gelmiş, otomobil hareket etmişti. Ne kadar gittiğimizin farkında değilim. Belki bir dakika, belki de bir çeyrek saat sonra arabada durunca gözlerimi açtım ve kendimi, iki kanadı açık, tahta bir kapının önünde buldum. Aydınlık bir taşıkta, yaşlı bir hanım-efendi, ellerini uzatarak bana doğru ilerliyordu:

— Hoş geldin kızım, safa geldin yavrucağım.

Kısa boylu, biraz şişmanca idi. Buruşuk sevimli bir yüzü, mahzun gözleri vardı. İnce iki örgü halinde başının üstünde toplanan beyaz saçları ve iki yana sallanarak yürüyüşle bana zavallı Namiye teyzemi hatırlattı ama onun daha temiz, daha dinç ve daha sevimli...

Bakışları o kadar müşfik ve sıcak ki bir saniye içinde kalbimde titreyen bir telin onun sevilme bağılandığını, varlığından taşınan şavimle ve tahtı varlığını bu ihtiyar vücudü sardığını duydum.

Elimden tutup beni yemek odasında hazırlanan sofraya otururken bir düzüye sualler soruyordu:

"Son Posta"nın tefrihası: 89

HATİCE SULTAN

YAZAN: Z. YA. PAKIR

Âsilerin son kararı

Diye, bir takım yalan ve hezeyanlar söyledikten sonra, şehzadelerin, tamamen emniyet altında olduğunu bildirdi.

SON VE KORKUNUZ TALEB

İhtilâli hariçten görenlere nazaran, artık maksad hasıl olmuştur... Nizamı cedit, lîga edilmiştir. Nizamı cedit taraftarlarının kanlı cesedlerinin üzerine de matem bir perde gerilmişti. Şu halde, âsilerin de artık dağılarak yerli yerlerine çekilmeleri icab ederdi.

Halbuki, o gece yatı namazı vakti, şeyhlâm Ata Molla İle Köse Musa paşa tarafından gelen Muradzade ile uzunca bir müddet kattan sonra, Kabakçı Mustafa:

— Tez.. ağaları toplayın.

Diye, emir verdi.

Artık Kabakçı Mustafa öyle bir mevkî ve vaziyet almıştı ki, ocağın en yüksek zabıtları bile, onun emirlerine bir yenice çiveleği gibi itaat ediyorlar.. haber gönderdiği anda, huzurunda bulunmaya şıtab gösteriyorlardı. İşte şimdi de, Kabakçının karşısına sıralanmışlar.. İhtilâli sergerdesinin söyliyeceklerini can kulağı ile dinlemeye başlamışlardı.

Kabakçı, ipek siltelerin üzerine bağdaş kurmuş, bir hükümdar azametinde oturuyordu. Ağaların tamam olmasını bekliyordu.

Ağalar tamam olunca, gene bir aktör tavri takındı. Evvelâ, kovnundan saatini çıkardı. Sonra, ağaların yüzlerine baka baka, söylemeye başladı:

— Yoldaşlar! Şu saati gördünüz mü? İşte bu, tupki padişahlara benzer. Yani, aletlerine iyi bakılırsa ve vaktinde kurulursa, iyi işler... Halbuki, aynı bu saate benziyen padişahımız bir takım nâehlî insanlar bozmuzdur. Din ve devletin idare çarklarını bozup işi haraba vardiymışlardır. Gayri andan, fayda gelmez... Zaten padişahımız, bir hayli zaman, cünun illetine müptelâ idi. Saray erkânı, bu hall milletine saklamışlardı... Bizler, mademki din ve millet uğruna can ve baş komusuzdük. Lâzım olan şudur ki vâzi-femiz hakkında ifa edelim. Allahü Taalâ nezdinde de, ona göre ecr ve sevab görelim... Ben, sizlere bu kadar söylerim. Varım imdi, düşünün tasamm. Meselenin encamını, el-bette fahmedersiniz.

Deyp, kest!

Ocak ağaları, Kabakçının ne demek istediğini anlamadılar. İhtilâlin başlangıcında, böyle bir meseleden bahsedilmediği için, sarıarak birbirlerinin yüzlerine baktılar. Fakat, su anda Kabakçı ile münakasaya girişmek imkân ve ihtimal olmadığı için, hiç bir cevap vermediler, dağıldılar.

Fakat, dağılan ağalardan hemen hepsinin kollarına birer adam girdi. Bunlar, (Ül'ema) kisvesine bürünmüş olan birer fesad ve mel'net vasıtaları idi... Dinlerini, bu fânî dünyanın dört günlük saadetine feda eden bu mel'unlar, ağaların kulaklarına fısıldıyorlardı:

— Bu padişah tahtında kalacak olursa, dinimiz mahvolacaktır. Seriatimiz yerine, frenk nizamları kalm olup dinimizin salâ-beti zeval bulacaktır... Tuna boyundaki düşmanlarımız galib gelecek. İstanbul surlarına davanacak... Bu hale, yegâne çare, vallahid şehzade Mustafa Efendimizi hemen tahta getirmek. Din ve millet düşmanı olan bu padişahın gelecek zararını önüne geçektir... Acın gözünüzü.. fırsat, bu fırsattır.

Diyoları.

O gece, derin bir sükûn içinde geçti. Fakat bu sükûn içinde, büyük bir fırtınanın korkuncu tehditleri mündemlekti.

Ağalar, sabah namazını Sultanahmed camisinde kıldılar. Ve sonra, avluda kurulmuş olan, Kabakçı Mustafanın karargâhında toplanıldılar.

Kabakçı Mustafa, askın bir çehre ile soru:

— E.. ne yaptınız, bakalım? Düşünüp, taşındınız mı yoldaşlar?..

Ağalar, önelirine baktılar.. ve:

— Mesele, buyurduğum gibi olsun, ağa... Diye, homurdandılar.

O zaman Kabakçı, kolunu dayadığı yastığı kaldırdı. Altından bir kâğıdı çıkardı.

— İşte.. şeyhlâm efendi hazretlerinin fetvası..

Dedi. Ve sonra, artık her şeyi pervasızca söylemek için sözüne devam etti:

— Sultan Selim tahtında otursun, memleket efrenç istilâsından kurtulamaz. Hal - buki bize lâzım olan, ancak (din) dir... Mademki şeyhlâm efendi hazretleri de bu yolda vermişler. Bize düşen, fetvayı şerife itimad etmek.. muclibince amel eylemektir.

Kabakçının son sözleri, fikirlerdeki şüphe ve tereddüdüleri, iyi bilmiş bir kulç gibi bir anda kesip atıvermiş, her tarafta:

— Mademki fetvayı şerife vardır. Gayri, bizlere söz düşmez.

Diye, bir homurtu işitilmişti.

Zavallı 3 üncü Selim.. aleyhinde verilen bu karardan, henüz haberdar değildi. Bir haftadanberi sarayından çıkmıyan Hatice Sultan, yirmi dört saatdenberi hüküm süren sükûttan, ihtilâlin tavşadığına hükme - derek biraderini görmeye gelmişti.

Hatice Sultan, garb biraderini gördüğü zaman fena halde şaşırılmıştı. Hattâ kendisini zaptedemiyerek:

— Aman anımlım! Ne derece zayıflamış - sınız.

Diye bağırmıştı.

Zaten pek toplu olmiyan narin vücutlü Padişah, cidden zayıflamıştı. Bir deri ve bir kemikten ibaret kalan uzun çehresi, melûl ve muztarib bir hal almıştı... Kömür gibi siyah gözleri, nemli gibi görünüyordu. Hind denizlerinden Tuna sahillerine, Kafkas dağlarından Afrika çöllerine kadar dayanan o vast ülkenin büyük imparatoru, şu anda, uzun zaman ayılduktan sonra henüz susmuş olan masum bir çocuğa benziyordu.

3 üncü Selim, bu vaziyete bile nezaket ve hassasiyetini elden bırakmadı. Güya, teselliye muhtaç olan kendisi değil de hemşiresi imiş gibi:

— Çok şükür.. ahvalde vahamet, zal ol - du. Gerçik bizlere, biraz üzümlük verdi. Amma, korkulu demler, bir yel gibi gelip geçti. Diyecek kadar metanet gösterdi.

Sarayın koca harem dairesi, insanı ilik - lerine kadar titretecek derin bir sükûn içinde idi. Sanki, damlarından kusun kaplı kubbeler, narin bacalar ve kuleler yükselen bu asrîde sarayın üzerine, matemî bir perde çekilmişti.

3 üncü Selim, hemşiresi Hatice sultanın bu halinden müteessir olmaması için neş'el görünmeğe gayret etti.

— Eğer dinlemeye rağbet buyurursun, yeni bir bestem var.

Dedi Derhal, tanburunu istedi. Şehnaz faslından bir taksim yaptı. Ve sonra, bizzat bestelediği şu şarkıyı okumaya başladı:

Bir mevsimî baharına geldik ki âlemin. Bülbül hâmuş.. havuz tehi.. gülüstan harab... (1)

Şarkının hazin nağmeleri, talihsiz hü - kümdarın ruhundaki ızdırabı terennüm ediyordu... (Arkası var)

(1) Rivayete nazaran, 3 üncü Selimin bu bestesi, ihtilâli karşıklarına kurban gitmiş.. bir daha da tesbit edilememiş.

la nasib olmiyan büyük bir mazhariyettir.

Bu hararetili sözleri hayret etmekte kendimi alamıyordum. Bereket versin ki yaşlı hanımefendi buna dikkat bile etmeden kendi düşün - düklükleri yüksek sesle söylemekte devam ediyordu:

— Daha bir karış boyunda çocukken ben onun kimseye benzemeyeceğini anlamıştım. Merhum amcasına her zaman söylerdim: «Bu çocuk büyürse meşhur bir adam ola - cak!» İşte dediğim gibi oldu; fakat zavallı amcası bunu göremeden öldü. Halbuki Cahid ikimiz de kendi öz evladımız gibi severdik. O doğduğu zaman henüz iki kardeş evde otururlardı. Cahid'in babası daha İstanbul'da nakletmemişti. Sonradan Cahidden uzak kaldığımız için pek üzülürdük ama çok şükür oğlumuz vefatı çıkmadı, baba ocağın ve orada kalan ihtiyar amcasile yengesini hatırdan çıkarmadı, arada bir buraya kadar gelecek birkaç gün kalmakla bizi memnun edeceğini takdir etti.

Yemeğim bitmiş, uyuklamağa başlamış - tım. Hanımefendinin sözleri kulaklarımda uğulduyor fakat ona cevap verecek kuvveti bulamıyordum.

— Uykudan başın düşüyor yavrum, haydi gel seni odana çıkarayım.

Bir rüya gibi tahta bir merdiveni tırmandım. Küçük el çantamdan geceliğimi çıkardıktan sonra etrafıma bile bakmadan ya - tağuma girdim ve bir nefesde kursun gibi bir uykunun derinliklerine gömülerek kendimi kaybettim.

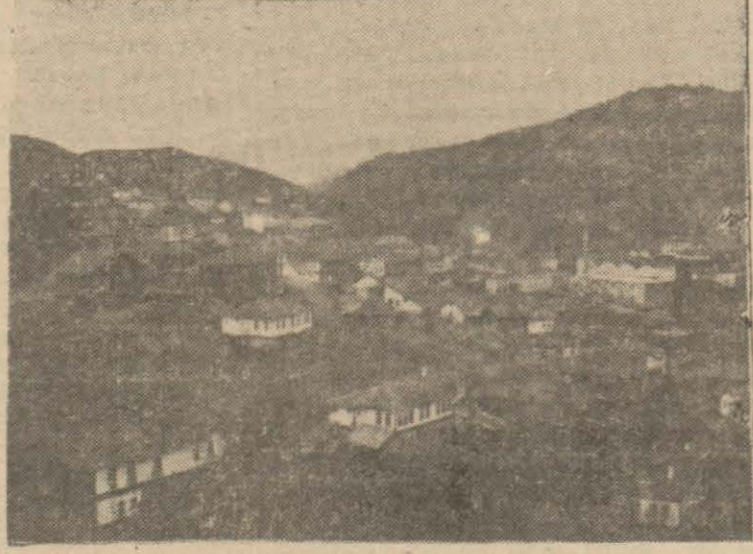
(Arkası var)

Memleket Haberleri

Küre bakır madenleri yeniden işletilecek

Çok eski yıllardanberi işletilen bu madenlerin tünellerinin açılmasına başlandı

Küre (Hususi) — Kastamonudan çıkan yolcular Ecevit'in meşhur çorbasından içtikten sonra İneboluya doğru yol almağa başladılar. İnebolu yolu üzerine kurulmuş olan Küre kasabası dağ yamacına yaslanmış yeşil ormanlar arasında girin bir kaza merkezidir.

Küreden bir görünüş

Birkaç yangın geçiren güzel Küre ne yazık ki mamur değildir. Yalnız yeniden birkaç resmi binanın inşa edilmiş bulunmaktadır.

İlk okul binası büyüklüğü ve modern tarzı mimarisi itibarıyla nazarı dikkati çekmektedir.

Burada ötedenberi orman ve ağaç yetiştirme sanatı revaçtadır. Kışları boş kalıp İstanbul gitmeyenler de iskemle, tekne vesair buna mümasil eşya yaparlar ve satarlar.

Kürede bu meydana demircilik sanatı da ilerlemiştir. Civar köy ve kasabaların kazma, kürek, bel ve çapa gibi ziraat aletleri ve keçilerin boynuna takılan gelek tabir ettikleri çanların envaı burada yapılmaktadır.

Kasabada bir taş ve bir de kereste fabrikası vardır.

Fakat Küreyi iktisadî bakımdan yükselten bakır madenleridir. Bu maden çok eskidenberi işletilmektedir. Osmanlı imparatorluğunun denizlere hâkim olduğu devirlerde donanmanın bakır aksamı buradan temin edilmiştir.

Geçen yıl maden araştırma heyetleri buraya gelmiş ve esaslı tetkiklerde bulunmuşlardır.

Şeyhoğlu mevkiindeki civa madenleriyle kasaba civarındaki bakır madenlerinin zengin damarlarına rastgelinerek müsbet neticeler elde edilmiştir.

Son yüz yıl içinde buradaki madenlerin geçirdiği safhalar şu şekilde olmuştur: 80 yıl önce buranın imtiyazı Hacı Kos-

ti adında bir Ruma verilmiş, bu Rum burasını bir hayli işlettikten sonra Abdülhamid'in kızı Naileye devretmiştir. O da bu verimli madenleri Balye «Kral şirketi» nam ve hesabına işletmiştir.

1321.1324 yıllarında maden istisnâli fozlaşmış ve Yüklütâş mevkiinde bu münasebetle de bir kilometre uzunluğunda bir tüneller açılmıştır.

Buradan alınan cevherler iki gemiye yükletilmiş ve Avrupa'ya sevkedileceği bir sırada da Umumî Harb başlamıştır.

Harb senelerinin devamınca buraya bir tek kazma dahi vurulmamış ve dolayısıyla de bu iş geri bırakılmıştır. Şimdi bu tüneller açılmakta ve genişletilmektedir. Bu faaliyet devam ettiği takdirde Kürenin ekonomik hayatında esaslı bir inkişaf baş göstermiş olacaktır.

Kasabada Fatih zamanında yapılmış çok güzel bir cami vardır. Bu caminin kapısı fil dişi işlemelerle pek zarif bir tarzda süsülmüştür.

Muşda üç kurt bir köy sürüsüne saldırdı

Muş (Hususi) — Gün ortasında üç kurt Muşa bağlı Zorabat köyünün koyun sürüsüne saldırmış ve koyunları Altınova dağına götürdü. Köy halkı sopalarla, balta ve taşlarla arkalarına düşmüş, bütün takibleri ne ve bağırıp çağırılmalarına rağmen 50 koyun kurdlar tarafından parçalanmış, diğerleri kurtarılmıştır.

Ceyhanın uyanık bir köyü: Nazımbey

Ceyhandan yazılıyor: Kazaya 13 kilometre mesafede ve kasabanın güneyine düşen, girin ve güzel bir köy vardır: «Yeni köy Nazımbeyli» buraya Nazımbey denilmesindeki sebep, bu köy halkının vaktile Yürük aşiretinden oldukları ve maiyetlerini o zaman sırf malcılıkla temin ettikleri ve artık böyle göçebelikten kurtularak, bir yurd sahibi olmak için en zenginlerinden ve hepsinin hürmet ve itaat ettiği «Nazım Bey» adındaki ağanın şimdiki köyün bulunduğu mahalli münasib görebek köyün kurulmasına âmîl olmasından ileri geldiği söylenmektedir.

Bu köy böylece teessüs ettikten sonra, sakinleri yavaş, yavaş çiftçiliğe alışmış ve bu işe dört elle sarılmışlardır.

Ekserisi kısa bir zamanda çift çubuk sahibi olmuşlar ve tarlalarını mükemmel bir surette ekip biçmeğe başlamışlardır.

Maamafih aralarında hâlâ malcılık yarak hayatını kazananlar da vardır. Köyün havası ve suyu fevkalâde güzel olduğundan halk sıhhatli ve gürbüzdür. Burada da köy kanunu tatbik edilmektedir. Bu münasebetle birçok faydalı işler başarılmıştır.

1 numaralı plâna göre inşasına başlanan köy odası ikmal edilmek üzere.

Burada ihmal edilen en mühim nokta mekteb-işidir. Köyde okuma çağında yüzden fazla çocuk olduğunu söylersem, mekteb-i ihtiyacı hakkında esaslı bir fikir vermiş olurum.

Bu uyanık ve mamur köye; bir mualim gönderildiği takdirde köy odasından da istifade olunmak suretile ihtiyaca kâfi bir mekteb kazandırılmış olur.

Kırklareli meb'usu General Burhanettin'in tetkikleri

Kırklareli (Hususi) — Meb'uslarımızdan General Burhanettin geçen gün vilâyetimize gelmiş, Partideki toplantıda halkla temas ederek memleket işleri hakkında iki saat devam eden bir konuşma yapmıştır. Halkın dilekleriyle yakından alakadar olan meb'usumuz işlerini bitirdikten sonra şehrimizden ayrılmıştır.

Adapazarı hapishanesinden kaçan 3 mahkûm yakalandı

Adapazarı (Hususi) — Birkaç gün evvel şehrimiz hapishanesinden bir kaçma teşebbüsü vukua gelmiş, fakat jandarımızın uyanıklığı sayesinde akim kalmıştır. Muhtelif cezalara mahkûm edilen Karaçomaklar köyünden dönme Hasan, doktor lâkabı ile maruf Mehmed, Babaes-kili Ahmed zafer bayramı gecesi hapishaneden kaçmağı tasarlamışlar, gece saat 11 de helâ penceresinin duvarını delmişler, dışarı çıkmışlardır. Fakat o sırada nöbetçi bulunan jandarmaların sıkı ateşi karşısında teslim olmağa mecbur kalmışlardır.

Mardinde Halkevi çalışmaları

Mardin (Hususi) — Şehrimiz Halkevi neşriyat ve yardım kolu övülmeğe değer bir şekilde çalışmaktadır. Haftada iki gün, fakir ve muhtaç kimseler muayene edilmekte ve kendilerine parasız olarak ilaç dağıtılmaktadır. Şehrin muhtelif semtlerine konan hoparlörler vasıtasıyla her akşam halka konferanslar ve rildiği gibi Ankara radyosu da muntazaman dinletilmektedir. 20-30 kuruş arasında olan sinema duhuliyesi 10 kuruşa indirilmiştir.

«Son Posta» nun tefrikası: 18

BİR CASUS KADININ HATIRALARI

Yazan: Martha Richara

Çeviren: Hatice Hatib

Beklemesini bilen kazanır

Felzengran Alman erkânharbiyesine aid sır hakkında fazla bir şey söylemedi. Ben den ne istiyordu? Acaba ikinci büro nezdinde de tavassutunu mu istiyordu?

Onun niyetlerini hiç bir zaman anlayamadım. Çünkü iki gün sonra Brükseli terkediyordum. Bu müddet zarfında da sabık Avusturya zabıtni bir daha görmedim. Sonradan öğrendiğime göre o da pek az bir müddet sonra Belçika hükümetinin daveti üzerine Brükselden gitmiş.

Şimdi nerede bulunuyor? Herhalde bütün Avrupa üzerine yayılmış olan geniş casusluk şebekesinin herhangi bir noktasında. Casusluk beni Berlinde bekliyordu.

Doğrusunu söylemek icab ederse ben oraya pek te muayyen bir gaye için gitmemiştim. Sinema aktörlerinden birine aşık olan bir arkadaşım beni Almanyaya götürmüştü. Sevgilisi Otto, M. F. A. şirketi hesabına çalışıyordu. Onu her ne pahasına olursa olsun bulmak istiyordum, fakat bu iş tek başına yapmaya cesaret edemiyordum.

Birkaç gün sonra orada sıkılmıya başlamıştım. İki sevgiliyi başbaşa bırakıyordum. Bari sevgili aktörü Clark Gable olsa idi... Fakat hayır... Tavırları hiç de fazla erkeğe değildi.

Maamafih, ufak bir hadise beni sıktı. Oturmakta olduğum Bristol otelinden Parise telefon etmek istedim. Bankadan bana para göndermesini istiyecaktım.

Bu sırada bir şey dikkat ettim.

Söylediğim sözler kelimesi kelimesine otelin telefoncusu kız tarafından muhatabama tekrarlanıyordu.

Söylediklerimin kaydedilmiş olmasına bir derece kadar kızmıyabilirdim.

Fakat benim doğrudan doğruya Fransa ile konuşmama bile mâni olmak istiyorlardı. Buna çok hiddetlenmişim. Kendi kendime yemin ettim, ilk fırsatta bunun intikamını alacaktım; bu fırsat, iki gün geçmeden Nicolas Jorman'ın şahsında tecelli etti. Bu adam şimdiye kadar görmüş olduğum casusların en acayibi idi. Harben sonra, ne taraftan fazla para alsın, o taraf için çalışmakta idi. Onun birçok ismi vardı. Benim ona burada verdiğim isim, o gün benim karsıma çıktığı zaman kullandığı isimdi. Acaba bu adam hangi milletlendi? Bunu kimse bilmezdi, onda her zaman en aşağı üç pasaport bulunurdu.

Onu bana iki sene evvel Pariste, yüzbaşı Ladouk tanıtmıştı.

Jorman beni Bristol otelinin holünde görünce hemen tanıdı. Ve hemen yanıma yaklaştı. Küçük boylu, seyrek saçlı, üst dudaklarının üstünde bir yara yeri olan bir adamdı. Onun üstünde her zaman astragan yakalı bir siyah palto vardı.

Benimle konuşmağa başladığından sonra, ona hemen, şimdi hangi işle meşgul olduğun sormuştum. Bana, büyük devletlerin birine, Alman tayyareciliğine aid büyük bir dosya verdiğini söyledi.

O da benim Berlinde niçin bulunduğumu pek merak ediyordu. Esasen bana açılmasının sebebi biraz da benim ağızımdan bu hususta lâf almak içindi.

— Demek sen hep işdesin öyle mi?
— Yok canım. Fakat bir işle burada olsaydım, beni ele verir miydin?

— Beni kim zannediyorsun? Bana yardım etmek için bile isterdim. Elimde gayet mühim bir iş var... Eğer istersen... Sonra da daha başka işler de olacak. Benimle çalışmak ister misin?

Ona cevap vermedim. Ve gülümsedim. O yeniden benim Berlinde niçin geldiğimi soruyordu:

— Buraya bir iş için mi geldin?

— Hayır. Yalnız gezmek için geldim.

O zaman ona arkadaşımın sevgilisi Ottonun hikâyesini anlattım. Sonra sözümü Almanya'daki propaganda faaliyetine intikal ettirdim. Sinema vasıtasıyla propaganda yaptıklarını mevzuubahs ettik.

Arkadaşım Margot beni almağa gelmişti. Jorman'dan ayrıldım. Bana:

— Gene görüselim!
Diyordu. Sonradan, bir sabah Jorman bana geldi, ve beni yemeğe götürdü. Muhakkak ağızımdan bir söz kapmak niyetinde idi:

— Doğru söyle Marthe, diyordu. Hâlâ teşkilâtta çalışıyor musun?
— Fakat Nick, sana hayır diyorum ya! Neden inanmıyorsun? Yalnız bir eğlence seyahati yapmaktayım o kadar... Tabii sözlerimin doğruluğunu sana isbat etmek güçtür. Fakat bana inanabilirsin.

Jorman ile almanca konuşuyordum. Hatta Bristol gibi bir otelin holünde bile olsa, bir ecebebi lisanı konuşmak, herkesin nazarı dikkatini celbetmek demektir.

Birden Jorman bir şey karar vermiş gibi kolundan tutarak beni içerideki salonun bir köşesine götürdü. Saatine bakarak:

— Bir dostumu bekleyeceğiz!
Dedi. Biraz sonra, kısa boylu, kır saçlı gözlüklü bir adam bize yaklaşıyordu. Jorman bu adamı bana takdim etmediği için onun ismini hiç öğrenemedim.

Gene, sinema ile yapılan Alman propagandasından bahse başlamıştık. Yeni gelen adam:

— Evet, diyordu. Bilhassa haftalık vakaları gösteren filmler...

Bu adamın Alman olmadığı telâffuzundan belli idi. Ben dünyanın her tarafında sinema içinde sansür olduğunu söylüyordum. Birden Jorman arkadaşına dönerek onun kolundan tuttu:

— Dikkat ediyor musunuz?.. Şaşılacak şey... Sesi tipki onun sesine benzemiyor mu? Ve yavaşça bir isim söylemişti. Ben bu ismi duyamamıştım. Jorman şimdi başını bana çevirmiş soruyordu:

— Siz Lorraine'isiniz değil mi?
— Şimdi her şey anlaşılıyor. Aynı telâffuz... Çok şayanı dikkat... Ben size haberi verdim.

Bu sözleri öteki adam söylemişti.

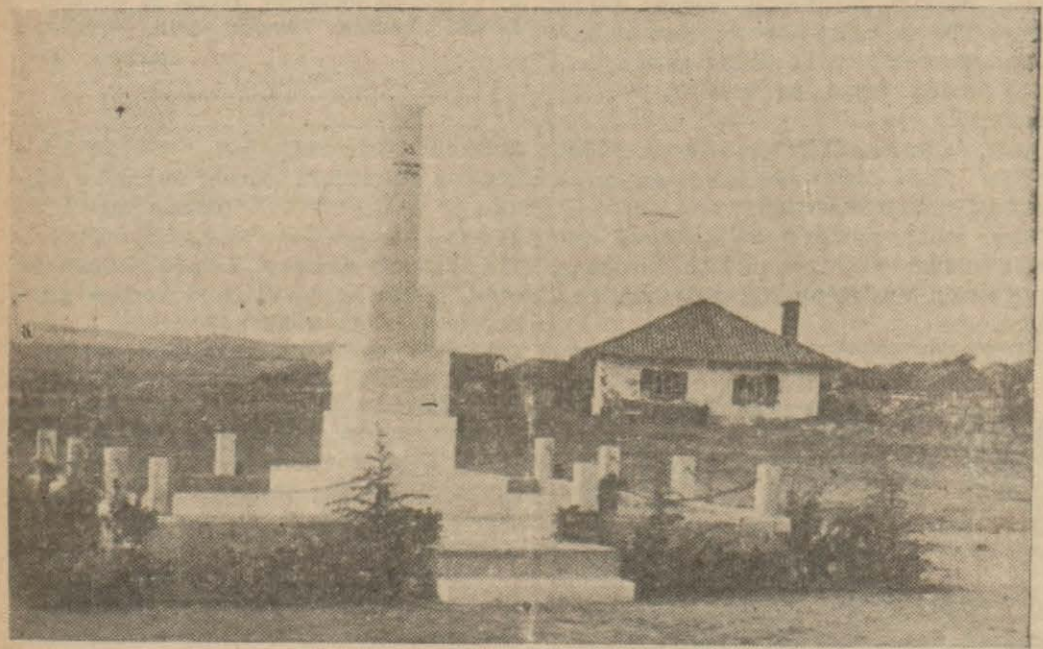
Onlardan ayrıldıktan sonra düşünüyordum: Jorman ile arkadaşım benim hakkımda bir şey karar vermişlerdi. Bu işi herhalde öğrenecektim. Telâşa lüzum yoktu. Casusluk hayatında en mühim şeylerden biri de beklemesini bilmektir. Esasen bu beklemek sıkmıtlı bir şey değildi. Benim bulunduğum sıralarda Berlinin gece hayatı bütün Avrupa şehirlerinden çok daha eğlenceli ve gürültülü idi.

Bütün gece restoranlarında, her masada telefonlar vardı. Ve bu telefonlarla masadan masaya konuşmak mümkündü. Telefonların lâmbaları mütemadiyen yanıp sönmekte idi. Erkekler, kolaylıkla davetlerini kabul edeceklerinden emin oldukları kadınları çağırıyorlardı. Fakat kadınlar, erkeklerden daha cesaretliler ve cür'etliler idiler.

Bunlar, lüks restoranlardı. Daha ucuz restoranlarda, eğlence yerlerinde eğlence daha fazla ve daha değişik denilebilirdi. Bu yerlerden birinde, kadınlardan hiç para alınmıyordu. Hatta bir kadeh likör de ikramları vardı. Ancak bu yere, deniz mayoları ile gelmeleri şarttı. Ayaklarında uzun ökçeli iskarpinlerle, bileklerinden kıvrılmış çoraplarını muhafaza ediyorlardı.

(Arkası var)

Havsada Balkan harbi şehitleri âbidesi

Edirne (Hususi) — Havsada Balkan harbi şehitleri için yeni bir âbide yapıldığını evvele bildirmiştim. Burada Balkan harbinin 150 şehidi ve bir yüzbaşı yatıyor. Büyük manevralar sırasında bu güzel eser halkın takdir duygularıyla açılmıştır. Gönderdiğim resim şehitlik âbidesidir.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Hasan Bey şu geçen adamı gördün mü?

... Öyle bir adam ki...

... her işinde daima «insanı» olarak hareket eder.

Hasan Bey — Şimdiye kadar kaç kişiyi öldürdün?

Resmî Dairelerin nazarı dikkatine

Kâğıd ve tabi malzemesi tedariki hususunda uğradığımız müşkülât dolayısıyla kâğıdlarımızı idareli kullanmak mecburiyetinde kaldık. Hacimlerimizi küçültmek ve yazıları daha ufak puntolarla dizmek gibi tedbirlere başvurduk. Bu cümleden olarak şimdiye kadar 10 punto üzerinden dizilmekte olan ilânları 15/9/939 tarihinden itibaren 8 punto ile dizmeye karar verdik.

Hurufatın küçülmesinden dolayı ilânlar hiçbir eksikliğe maruz kalmıyacak yalnız işgal edeceği yer ve hacim kısalmış olacaktır. 10 punto ile 8 punto arasındaki nispeti muhafaza için ilânların beher santiminden şimdiye kadar tatbik edilmekte olan tarifeden yalnız on kuruş fazla ücret alınacaktır.

Netice itibarıyla bir ilânın 10 punto üzerinden dizilmesi alınacak ücret; aynı ilânın 8 punto ile dizilmesinden alınacak ücretin aynı olacaktır. Elimizde olmayan sebeplerden dolayı vaki bu değişikliğin mazur görmelerini rica ederiz.

Resmî Dairelerin Nazarı Dikkatine Türk Maarif Cemiyeti Resmî ilân işleri Bürosundan

Kâğıd ve tabi malzemesinin darlığı dolayısıyla 15 Eylül'den itibaren ilân gazetelerden beher ilân için ancak ikişer tane verileceği gazete idarehanelerinden bildirilmiş olmakla alakadarlara arz olunur.

Üniversite Rektörlüğünden

Askerlik dersleri imtihanları 21 Eylül'de başlayacak ve 15 ilkteşinde bitecektir. Alakadamların Üniversite talim taburu komutanlığına müracaatları. (7231)

Tayyare Piyangosu

27 nci tertibin 5 inci keşidesi dün bitti. Kazanan numaraları aşağıdaki sütunlarda bulacaksınız

50,000 lira kazanan
20431

Sonları (31) rakamlarıle nihayetlenen bütün biletler (20) şer lira, onda bir hesabıle (2) şer lira amorti kazanmışlardır.

15,000 lira kazanan
14750

Sonları (50) rakamlarıle nihayetlenen bütün biletler (20) şer lira, onda bir hesabıle (2) şer lira amorti kazanmışlardır.

12,000 lira kazanan
32557

10,000 lira kazanan
32760

3000 lira kazananlar
18321 23132

1000 lira kazananlar
18441 22738 27724 28523

500 lira kazananlar
20285 2246 621 16143 39560 32585
25660 21846 37953 34267 26494 11754
12453 18354 27550 24356 4483 22461
7691 5647

200 lira kazananlar
36388 6360 17007 1157 30756 10756
6286 24526 6234 19344 23226 39396
38360 33154 10736 22326 5027 710
11265 33221 6767 1822 22617

100 lira kazananlar
33300 20927 39133 5393 21280 10137
4009 15601 26526 4613 1470 20950
33473 29010 3995 26610 2429 23679
958 6559 13893 32039 6555 34490
21239 35062 35821 21170 24737 13360
24244 24605 27160 30207 7138 27869
28933 18056 12874 52208 10300 24612

50 lira kazananlar
11546 32474 22810 32552 20932 7664
34425 7194 16058 18702 322 10652
12845 12739 32675 7649 1468 33050
26528 12639 37628 10388 38981 25166
12484 12446 3673 12994 7030 24973
9305 22391 36590 4393 36563 7415
17447 21314 15809 15498 11547 26133
36289 9991 30594 35769 24433 3592
36919 26449 30104 8987 20573 32585
35336 28568 30304 4935 33251 33948
12502 26412 7219 16265 20638 7354
29999 29472 34610 39126 25669 39681

1350	13035	13693	25099	33685	14897
24343	25604	23641	23555	10520	7116
24131	16581	7589	37269	25477	9271
16616	37264	31310	29678	9575	36980
29669	39187	1826	18585	2131	981
31045	33415	12862	9449	28628	22687
15255	12853	8262	9141	10443	34140
10942	7031	14140	32221	15692	9212
36877	182	14004	18832	14536	13388
34033	37466	20802	23484	36931	8104
8065	8897	29326	1998	19291	30977
1173	21812				

30 lira kazananlar

3975	3336	17834	24963	16528	34530
4981	4952	33660	8902	27342	31616
29550	39608	6246	33791	18711	9349
22639	4428	15442	18544	18481	21804
4673	39875	19734	25034	9752	21514
37173	11120	16731	168	2634	31646
11565	33203	27335	27456	8781	15693
5576	15176	7207	9460	7492	39761
15664	19873	6732	38710	3031	30783
7913	17788	20217	11556	32859	6641
7300	29608	195	16041	1641	15926
31247	19470	1792	11870	7480	28173
15430	34717	28258	28883	37987	10949
15555	14120	15358	32359	20385	19310
37313	26062	31996	23943	37114	21760
19468	9756	3276	31445	11043	33318
864	23460	1436	33408	25222	3391
3524	3188	23367	35420	37430	30184
14107	17728	7215	14917	22250	6029
37736	36289	17725	38030	32991	6222
11634	9022	15024	4824	12657	21024
22977	22980	673	34893	25984	1281
3454	14388	6707	16783	1388	28288
15110	13674	29689	19643	20248	22804
6881	28094	16101	26666	24200	38279
11974	10682	28630	6852	28004	30282
21879	5191	13343	639	37072	611
21132	39792	29810	21941	6720	27819
15808	27989	6103	34748	29539	23938
11648	1525	4627	14640	5703	29793
28797	13525	35441	32107	7821	18178
13409	20028	16665	22968	22017	5231
734	28709	4619	15558		

20,000 lira mükâfat

27150	22161	12483	19792	18026	773
28081	37576	28933	21818	38287	38220
15342	29980	39873	33230	15767	28693
1657	8813	338	20494	29238	23117
3505	24122	18070	10545	15045	1239
25961	18624	14552	33079	26308	13157
39619	30694	15312	23568		

İkramiyelerin hepsi çekildikten sonra numara dolabından (40) numara daha çekilmiş ve yukarıdaki numaralar 5'er yüz lira, onda bir hesabıle (50) şer lira kazanmışlardır.

10,000 lira mükâfat
22092

Dolabdan en son çekilen yukarıdaki numara (10.000) lira, onda bir hesabıle (1000) liralık mükâfatı kazanmıştır.

Istanbul Üniversitesi A. E. P. Komisyonundan:

Yapılacak işler	Keşif Lira	Teminatı Lira	İhale günü ve saati	İhale şekli
Birinci Şirürji Kliniği asansörü	13915	1044	25/9/939 Pazar. tes 14	Kapalı zarf
Birinci Şirürji ve göz klinikleri transformator dairesi inşaatı.	14599.07	1095	14.5	, ,
Tedavi kliniği transformator dairesi inşaatı	11398.13	855	15	, ,
Tedavi kliniği elektrik ve telefon santrali.	6125.50	410	15.5	Açık ,

Yukarıda yazılı işler Üniversite Rektörlüğünde hizalarında yazılı şekilde eksiltmeye konulmuştur.

İstekliler kapalı zarfla yapılan işlerin dosyalarını muhammen bedelin «yüz binde beşi» nisbetindeki bedelini Üniversite muhasebesine yatırmak suretile Rektörlükten alabilirler. Telefon santrali keşfi her gün Rektörlükte görülür.

Bu işe girebilmek için 939 Ticaret odası vesikasile dosyalarındaki ilân şartlarında yazılı vesikalarile teklif mektublarını ihale günü saat 13 e kadar Rektörlüğe vermeleri. «7103»

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul Levazım Amirliği satınalma Komisyonundan:

- 600 adet hayvan çulunun 26/9/939 Sah günü saat 14 de açık eksiltmesi yapılacaktır.
- Tahmini fiatı 2400 lira ve ilk teminatı 180 liradır.
- Nümune ve evsafı komisyondadır. Görülebilir.
- İsteklilerin gün ve saatinde kanunî vesikaları ve ilk teminat makbuzlarıle birlikte Galata Rıhtım caddesi Veli Alemdar han ikinci kattaki komisyona gelmeleri. «7049»

S P O R

Fenerbahçe - Şişli bu gece karşılaşılıyorlar

Gece maçları turnuvasının üçüncü oyununu bu akşam Fenerbahçe ile Şişli arasında saat sekiz buçukta yapılacaktır.

Beyoğlusporu 4.2 mağlûb ederek güzel bir netice alan Fenerbahçenin turnuvada en iyi derece alan bir takım olacağı anlaşılmaktadır.

Fenerbahçe bu akşam yapacağı maça en kuvvetli kadrosile çıkacaktır. Fenerbahçe klübüne giren kaleci Cihad da bu gece ilk maçını Şişliye karşı yapmış olacaktır.

Elektrik tesisatının daha ziyade kuvvetlendirilmiş olması bu gece maçını daha zevkli bir şekilde sokacaktır.

Almanya'da gençler umumî intizamı temin edecekler

Amsterdam, 12 (A.A.) — Almanya'da Nazi rejiminin kendi polisleri olan kahverengi gömlekçilerin alelacele takviye edildiği görülmektedir. Bu haber Amsterdamda emin bir membadan öğrenilmiştir. Bütün gazetelerde 17 ile 23 yaşında olanları gönüllü yazılmağa davet eden ilânlar çıkmıştır. Bu yastaki dekanların umumî nizam ve ahlâki temine me'mur edilmeleri halkta endişe uyandırmıştır. Daha büyük yaşta olanlar ve bilhassa eski muharibler harbin ne olduğunu bildikleri için gerilerde fena bir tesir husule getirirler korkusu ile cepheye sevk edilmişlerdir.

Finlandiyada askeri tedbirler

Helsinki, 12 (A.A.) — Finlandiya matbuatının neşriyatına göre, geçenlerde terhis edilen kara ve hava kuvvetleri tekrar silâh altına çağırılmıştır. Bundan başka diğer bir takım ihtiyatlar da filonun hususî talimlerinde bulunmak üzere davet edilmiştir.

Bir elektrikçi elektrik cereyanına kapılarak yaralandı

Kuzguncukta bir yağ fabrikasının elektrik tesisatını yapmakta olan Dimitri adında bir işçi, çalıştığı sırada elini cereyanaya kapmış ve elektriğin şiddetle çarpması yüzünden yere düşerek vücudunun muhtelif yerlerinden yaralanmıştır. Yaralı Nümune hastanesine kaldırılmıştır.

Dünya Muharirlerinden Tercüme Serisi No. 37

O. HENRY
BOLIVAR İKİ
KİŞİYİ ÇEKEMEZ.

Türkçeye çeviren;
Hasan Ali Ediz
Fi 50 Kr.
REMZİ KİTAPEVİ

İstanbul İkinci İflâs Memurluğundan:

Evvelce İstanbulda Sirkeçide Sanasaryan hanında ticaretle iştigal ederken memleket haricine firar eden müflis Andonyadis Haralambosun masasına gelen İş Bankasının istediği 21100 lira 09 kuruşun esas ilâma müstenid olduğundan 6 nci sıraya kayıd ve kabulüne karar verilerek alacaklılar ikinci toplanması 5/10/939 Perşembe günü saat 11 de yapılacığından alâkadarların dairede hazır bulunmaları ilân olunur. (20397)

İstanbul İkinci İflâs Memurluğundan:

Müflis Ali Enisin alacaklılarıle akdedtiği konkurdato mahkemece tasdik edilerek kat'ilemiş olduğu ilân olunur. (20393)

Muş İcra Memurluğundan:

Muş Belediyesine 800 lira asil ve masrafa borçlu İstanbulda Macar tebasından ölü su mühendisi Kuvaç varis karısı Aytainin mahallî ikametinin meçhul bulunmasından mahkemece de ilânen tebligat yapılmış ve bu paranın tahsil için kesbi kat'iyet eden ilân icraya vazedilmiş olmasından borçlu hakkındaki tebligatın icracı da ilânen yapılmışına karar verilmiştir. Aytainin ilân tarihinden itibaren bir ay zarfında borcunu icra dairesine ödemesi ve bir diyeceği varsa gene bu müddet içinde bildirmesi icra ve iflâs kanununun 74 üncü maddesine tevfi kan da müddeti içinde mal beyanında bulunması icra emri makamına kaim olmak üzere ilân olunur. 939/77

Son Posta Matbaası

Nesriyat Müdürü: **Selim Ragıp Emeç**
SAHIPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIGİL

HASAN DEPOSU

Müdüriyetinden:

Bazı Ticarethanelerde ve Piyasada Badema Hasan Glüten mamulâtının ve Hasan Özlü unlarının diğer bir müesseseye satıldığını ve bu sebeble badema işbu müstahzaratın çıkmıyacağına dair rakiplerimiz tarafından kasdî olarak işae edilen tezviratın ve yalanların asıl ve esası olmadığını, bütün Hasan müstahzaratının cihanşümül olan şöhretile mütenasib bir surette kemakân gayet nefis olarak istihzar edilmesinin devam edileceğini ve buhranı hazır sebebiyle fiatlarında bir zam veya değişikliğin yapılmadığı ve yapılmıyacağı Hasan Müstahzaratını seven ve meftun olan sevgili müşterilerine ilân olunur.

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul Levazım Amirliği Satınalma Komisyonundan

1 — Satın alınacak 75 adet komple erat binek eğer takımının 20/9/939 Çarşamba günü saat 11 de açık eksiltmesi yapılacaktır. Tahmin bedeli 4500 lira ve ilk teminatı 338 liradır.

2 — Fenni ve hususî şartnamelerile nümune eğer takımı komisyondadır. Görülebilir.

3 — İsteklilerin gün ve saatinde kanunî vesika ve ilk teminat makbuzlarıle Galata Rıhtım caddesi Veli Alemdar han ikinci kattaki komisyona gelmeleri. «6926»

Inhisarlar U. Müdürlüğünden:

İşin nev'i	Muhammen bedeli		% 7,5 teminatı		Eksiltmenin şekli saati
	Lira	Kr.	Lira	Kr.	
Paşabahçe müskirat fabrikası müdürlük binası inşaatı.	23,755	84	1781	69	kapalı Z. 14
Maitepe enstitüsü gazlama evi kalorifer tesisatı ve gaz kapılarının takılması işi.	1,336	99	100	27	açık ek. 15

I — Keşif, şartname ve plânları mucibince idareimizin Paşabahçe müskirat fabrikasında mevcut yemekhanenin müdürlük binasına tadili işle Maitepe enstitüsünde yapılacak gazlamaevi kalorifer tesisatı ve gaz kapılarının takılması işi hizalarında gösterilen usullerle eksiltmeye konmuştur.

II — Keşif bedelleri muvakkat teminatları eksiltme saatleri hizalarında yazılıdır.

III — Eksiltme 21/IX/939 Perşembe günü Kabataşta Levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Paşabahçe müdürlük binası inşaatına aid şartnameler hergün levazım şubesi veznesinden ve İzmir, Ankara başmüdürlüklerinden 119 kuruş mukabilinde ve gazlamaevi kalorifer tesisatına aid şartnameler levazım şubesi veznesinden 8 kuruş alınabilir.

V — Münakasaya girecekler mühürlü teklif mektublarını kanunî vesikle % 7,5 güvenme parası makbuzu veya banka teminat mektubunu ve şartnamenin (F) fıkrasında yazılı vesaike ihtiva edecek kapalı zarflarını eksiltme günü ihale saatinden bir saat evvel mezkûr komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri, diğer eksiltmeye girecekler % 7,5 güvenme paralarıle ve şartnamenin (F) fıkrasında yazılı vesaike yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (6881)

Devlet demiryolları ve limanları işletmesi Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli 85.000 lira olan 100166 kilo vagon ve estekat inşaatına mahsus demir 26/10/1939 Perşembe günü saat 15,30 da kapalı zarf usulile Ankara İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (5500) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14.30 a kadar Komisyon Reisliği ne vermeleri lâzımdır.

Şartnameler 425 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (7098)

Kocaeli Vilâyetinden:

Hereke taşı namile maruf Herekede Hacı Hüseyin inleri mevkiinde 1750 metre murabbai mirî arazi dahilindeki taşoacağı beş sene müddetle ruhsata bağlanacaktır.

İhale Eylülün on sekizinci Pazartesi günü saat on beşte açık arttırma suretile yapılacaktır. Muvakkat teminat yapılacak teklifin yüzde yedi buçuğu üzerinden hesap edilerek alınacaktır. İsteklilerin o gün zikredilen saate kadar vilâyet makamına şartnamesini görmek isteyenlerin de vilâyet encümen bürosuna müracaatları. «7044»

PIYANGO KRALİÇESİ NİMET ABLA

Her ay olduğu gibi bu ay da 6 büyük ikramiye vererek rekorların rekorunu kırdı.

NİMET GİŞESİ

Bu keşidede dahi.

NİMET ABLANIN Uğurlu elile verdiği 20431 No. biletle Bakırköyünde, Yeniköyde 88 No. da Bay Ahmedin eşi Bayan Naciyye.

50.000 Lira

Gene NİMET ABLANIN Uğurlu elile verdiği 14750 No. biletle Beykoz Deri Fabrikasında Kireççi Ustabası Bay Hakkı 2 nci defa olarak büyük ikramiye kazandı.

15.000 Lira

Besler Çikolata Fabrikasında İşçi Klâra bu beşinci keşidede 14750 No. biletini almadığından mezkûr bilet Bursada Karacabey Harası Müdürü Bay Mümtaza satıldı ve

2 inci 15.000 LIRA

Gene NİMET ABLANIN Uğurlu elile verdiği 32557 No. biletle Eyüb Fişek Fabrikasında muhasebeci Bay Abdülkadire.

12.000 LIRA

Gene NİMET ABLANIN Uğurlu elile verdiği 22092 No. biletle Sirkeçide Şen İzmir Ambarında Hammal Mehmed Aliye

10.000 LIRA

Gene NİMET ABLANIN Uğurlu elile verdiği 22092 No. bilete Taşkıtlada binbaşı Bay İsmete.

2 inci 10.000 LIRA**KAZANDIRDI VE PARALARINI TAMAMEN VERDİ**

Adrese dikkat : İstanbul, Eminönü Tramvay caddesi No. 29 - 31 NİMET GİŞESİ sahibi NİMET ABLA

Hiç bir yerde şubesi yoktur. Tel : 22082

**YENİ MEVSİM dolayısıyla
Elbiseye dair ihtiyaçlarınızı şimdiden Galatada meşhur
EKSELSYOR****Büyük Elbise mağazasında**

Her yerden UCUZ, ŞİK ve DAYANIKLI alabilirsiniz.

ERKEKLERE MAHSUS

Her cins İNGİLİZ MUŞAMBALARI

Her renkte su geçmez ve kayar LODEN PARDESÜLERİ (Impregno)

Her cins ve renkte TRENÇKOTLAR

En iyi kumaşlarla iki prova ile ismarlama

PARDESÜ, PALTO ve KOSTÜMLER yapılır.**KADINLARA MAHSUS**

Gayet zengin çeşid ve SON MODEL üzerine İPEKLI MUŞAMBALAR

Her nevi YÜNLÜ ve GABARDİN PARDESÜLER

ÇOCUKLARA MAHSUS

Muşamba, Pardesü, Palto ve Kostümler

Rekabetsiz Fiatlarla Galatada

EKSELSYOR

Büyük Elbise Mağazasında bulacaksınız.

**Dil - Tarih ve Coğrafya fakültesi
(Ankara edebiyat fakültesine) Talebe kaydı**

Fakülte bu sene Felsefe enstitüsü de tesis olduğundan bir edebiyat fakültesinde mevcut olması lâzım gelen bütün ders zümreleri vardır. Bunlardan başka Alman, İngiliz, Fransız dil ve edebiyatları ayrı birer ders zümresi halindedir.

Fakülteye kaydolunabilmek için lise mezunu olmak ve olgunluk imtihanını vermiş bulunmak lâzımdır.

Talebe kaydına 15/Eylül/1939 tarihinde başlanacaktır.

Fazla izahat almak için Direktörlüğe müracaat edilmesi ilân olunur. 7253)

Maarif Vekilliğinden

Orta okul mezunlarından 19 yaşını geçmemiş olanlar arasında yapılacak bir müsabaka sınavı neticesinde Ankara, İzmir, İstanbul bölge san'at okullarının elektrikçilik şubesinin dördüncü sınıflarına parasız yatılı talebe alınacaktır.

İsteklilerin 18/Eylül/1939 Pazartesi günü akşamına kadar İstanbul, Ankara, Bursa, İzmir bölge san'at okulları direktörlüklerine müracaatları.

(4434) (7250)

Beyoğlu Akşam Kız Sanat Okulu Direktörlüğünden:

1 - Kars, Antalya, Balıkesir, Eskişehir, İzmir, Samsun ve Kastamonuda açılan Akşam Kız San'at Okulları için İnegöl mamulâtı 1400 aded sandalye ile 7 milimetre ve birinci nevi hakiki kristalden mamul Bizutei olmak şartile 28 endam divar 19 üç kanadlı paravan ve 7 paravan beş ve 46 tuvalet aynası kapalı zarfla alınmak üzere eksiltmeye konulmuştur.

2 - Eksiltme 1939 Birinciteğrinin beşinci Perşembe günü saat 16 da Çağaloğlundaki yüksek mektepler binasında toplanan mübayaat komisyonu tarafından yapılacaktır.

3 - Sandalyelerin muhammen bedeli 2800, muvakkat teminatı 210 ve aynaların tahmin bedeli (1008), muvakkat teminatı 76 liradır.

4 - Sandalyelerin aynaların vasıfları muayene tesellüm ve tediyeye şartları eksiltme şartnamesinde yazılıdır.

5 - İsteklilerin kanuni mevzuata uygun mektublarını ve vesaikini belli saatte iki saat evvel komisyona vermeleri lâzımdır.

6 - Bu hususta malûmat edinmek isteyenlerin Okul idaresine müracaat etmeleri.

7149

KANZUK**MEYVA TUZU**

Mide, barsak, karaciğer ve safra yollarını temizler, muannid inkıbazları giderir. Hazmi teshil eder.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ - Beyoğlu, İstanbul

Londra ve Parisin en meşhur fabrikalarından gelen **BAYANLAR** için son moda ve yüksek fantazi MUŞAMBALAR ve MANTOLAR, Beyoğlunda BAKER mağazalarında teşhir edilmek ve gayet müsaide şerait ve ucuz fiatlarla satılmaktadır. Çeşitler tükenmeden evvel ihtiyacınızı şimdiden temin ediniz.**DEUTSCHE LUFTHANSA**

Gidiş - Dönüş bilet ücreti aynı zamanda tediyeye edilecek olursa, dönüş bileti ücretinden % 20 tenzilat yapılır.

Bu Hava hattının, Amsterdam, Atina, Brüksel, Bükreş, Kopenhag, Londra, Milano, Malmö, Paris Roma, Venedik, Zürich gibi büyük Avrupa şehirleri ile de irtibatı olup aynı günde bu şehirlere varılır.

İzahat ve malûmat almak üzere kayıt ve muamelesi için, Tayyare bileti Umumi satış acentesi «Hans Walter Feustel, İstanbul - Galata Rıhtım caddesi No. 45» adresine müracaat olunmalıdır.

(Telefon : 41178, Telgraf : Hansaflug)

İstanbulun en güzel ve en ucuz mesiresi

ACIBADEM ÖRNEK BAĞI AÇILDI

Kadıköy Acıbadem Mecidiye mahallesi Küçük Çamlıca'nın etrafı çamlarla muhat en güzel mevkiinde En nefis üzümler, en saf hava, en güzel manzara

Bir kilo üzüm bağda yenmek şartile 15, bağdan alınıp eve götürülmek şartile 10 kuruş

**Toprak mahsulleri Ofisi Umum Müdürlüğünden:
Başmakini arıyor**

Siloların makine ve elektrik işlerinde çalıştırılmak üzere ayda (75.90) lira ücretli biri Sivas, diğeri Afyon silosu için iki başmakini imtihanla alınacaktır.

İsteklilerin yazı ile umum müdürlüğe müracaat ve şimdikiye kadar nerelerde çalıştıklarına dair vesikalarını ve mekteb şehadetnamelerini ibraz etmeleri ve 18 Eylülde saat dokuzda Ankarada Ofis Umum Müdürlüğünde yapılacak olan imtihanında hazır bulunmaları ilân olunur. (4381) (7033)

Beyoğlu Tünelbaşı - Yeniöl

Kız ve Erkek **ALMAN LİSESİ** ve Ticaret Okulu

Tam devreli Lise - Ticaret mektebi

Almanca öğretmek için ihzari sınıflar

Derslere 15 Eylül Cuma günü başlanacaktır. Kayıt muamelesi 8 Eylülden itibaren hergün saat 9 dan 12 kadar (Nüfus veya ikamet teskeresi, mahalli hükümet doktorluğunca tasdikli sıhhat raporu, Çiçek ve Tifo aşısı kağıtları, 6 fotoğraf ve mekteb tasdiknamesi veya diplomasile) yapılır. Fazla malûmat için 49486 ya telefon edilmesi.

İlkmal imtihanları 13 Eylülde.

TEK KOLLU CEMAL**Daima önde!... Daima birinci!...****Dün çekilen Beşinci Keşidede 3 Büyük ikramiye birden verdi :**

1 - Teşhir arzu etmeyen Büyükderede sayın müşterimiz bir bayan 20431 No. biletle

50000 LIRA

2 - Şanlı Mecidiye Gemisi İkinci Bölük Subay ve Eratlarının müştereken aldıkları 32557 No. biletle

12000 LIRA

3 - Cihangirde Kumrulu Cami sokak 10 No. da bayan Nilüfer dört aydır aldığı 22092 No. biletle bu ay almaçı 10.000 lira kaybetti. Bu bileti son dakikada Alyanak hanında Bay İsak aldı ve

10000 LIRA

Kazandı ve hepsi de paralarını tamamen aldı.

ÇOK Dikkat:**Devami bilet alamayanlara son zengin a'inci keşide bileti 3 liradan satılır.**

Taşra siparişleri çok seri ve muntazam gönderilir.

**Adres : İstanbul - Eminönü No. 27 TEK KOLLU CEMAL Gişesi
sahibi Malûl Gazi Subaylardan CEMAL GÜVEN**

Hiçbir yerde şubesi yoktur.